

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Corectura.ro/Corina Vânătoru

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezea

© 2024 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL

pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Povești nemuritoare - București : Cuantic, 2024-

6 vol.

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 1. - 2024. - ISBN 978-630-6653-10-2

82

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodușă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul **1**

CUANTIC

București
2024

LRDIS | We know books

Când feții povestiră despre pornirea feciorului de împărat la bătaie, de sub împărăteasă căzură trei perini deodată. Când feții săvârșiră cântecul, sub împărăteasă nu mai era nicio perină, iar când ei luară căciulile din cap și-și arătară părul de aur și stelele în frunte, oaspeții, curtenii și împăratul își acoperiră ochii, ca nu cumva să piardă lumina de atâta strălucire

.....

Și s-a făcut apoi, precum de la început a fost să fie: Lăptița fu pusă în cap de masă lângă soțul ei; fata vitregei rămase cea mai rea slujnică la curtea Lăptiței, iar pe vitrega cea cu gând rău o legară de coada unei iepe nebune și înconjurară țara de șapte ori cu ea, încât lumea să știe și să nu mai uite, că cine începe cu rău, cu rău săvârșește.

CUPRINS

ION CREANGĂ

Povestea lui Harap-Alb5

B.Ș. DELAVRANCEA

Neghiniță.....91

M. EMINESCU

Făt-Frumos din Lacrimă 109

N. FILIMON

Roman Năzdrăvan..... 143

N. FILIMON

Omul de Piatră 153

I. C. FUNDESCU

Făt-Frumos cu părul de aur 167

P. ISPIRESCU

Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte 189

P. ISPIRESCU

Prâslea cel voinic și merele de aur205

A. I. ODOBESCU

Jupân Rănică Vulpoiul227

A. I. ODOBESCU

Feciorul de împărat cel cu noroc la vânat243

IOAN SLAVICI

Doi feți cu stea în frunte.....271

Povestea lui Harap-Alb

AMU CICĂ ERA ODATĂ într-o țară un crai care avea trei feciori. Și craiul acela mai avea un frate mai mare, care era împărat într-o altă țară, mai depărtată. Și împăratul, fratele craiului, se numea Verde-împărat; și împăratul Verde nu avea feciori, ci numai fete. Mulți ani trecuseră la mijloc de când acești frați nu mai avuseseră prilej a se întâlni amândoi. Iară verii, adică feciorii craiului și fetele împăratului, nu se văzuseră niciodată de când erau ei. Și așa veni împrejurarea de nici împăratul Verde nu-și cunoștea nepoții, nici craiul nepoatele: pentru că țara în care împărătea fratele cel mai mare era tocmai la o margine a pământului, și crăiia istuilalt, la altă margine. Și apoi, pe vremile acele, mai toate țările erau bântuite de războaie grozave, drumurile pe ape și pe uscat erau puțin cunoscute și foarte încurcate și de aceea nu se putea călători așa de ușor și fără primejdii ca în ziua de astăzi. Și cine apuca a se duce pe atunci într-o parte a lumii, adeseori dus rămânea până la moarte.

Dar ia să nu ne depărtăm cu vorba și să încep a depăna firul poveștii.

Amu cică împăratul acela, aproape de bătrânețe, căzând la zăcare, a scris către frăține-său, craiului, să-i trimită grabnic pe cel mai vrednic dintre nepoți, ca să-l lase împărat în locul său, după moartea sa. Craiul, primind cartea, îndată chemă tustrei feciorii înaintea sa și le zise:

– Iaca ce-mi scrie frate-meu și moșul vostru. Care dintre voi se simte destoinic a împărăți peste o țară așa de mare și bogată ca aceea are voie din partea mea să se ducă, ca să împlinească voința cea mai de pe urmă a moșului vostru.

Atunci feciorul cel mai mare ia îndrăzneală și zice:

– Tată, eu cred că mie mi se cuvine această cinste, pentru că sunt cel mai mare dintre frați; de aceea te rog să-mi dai bani de cheltuială, strai de primeneală, arme și cai de călărie, ca să și pornesc, fără zăbavă.

– Bine, dragul tatei, dacă te bizuiești că-i putea răzbate până acolo și crezi că ești în stare a cârmui și pe alții, alege-ți un cal din herghelie, care-i vrea tu, ie-ți bani cât ți-or trebui, haine care ți-or plăcea, arme care-i crede că-ți vin la socoteală și mergi cu bine, fătul meu.

Atunci feciorul craiului își ia cele trebuitoare, sărută mâna tătâne-său, primind carte de la dânsul către

împăratul, zice rămas bun fraților săi și apoi încalecă și pornește cu bucurie spre împărăție.

Craiul însă, vrând să-l ispitească, tace molcum și, pe înserate, se îmbracă pe ascuns într-o piele de urs, apoi încalecă pe cal, iese înaintea fecioru-său pe altă cale și se bagă sub un pod. Și când să treacă fiu-său pe acolo, numai iaca la capătul podului îl și întâmpină un urs mormăind. Atunci calul fiului de crai începe a sări în două picioare, forăind, și cât pe ce să izbească pe stăpănu-său. Și fiul craiului, nemaiputând struni calul și neîndrăznind a mai merge înainte, se întoarnă rușinat înapoi la tatu-său. Până să ajungă el, craiul pe de altă parte și ajunsese acasă, dăduse drumul calului, îndosise pielea cea de urs și aștepta acum să vie fecioru-său. Și numai iaca îl și vede viind răpede, dar nu așa după cum se dusese.

– Da' ce-ai uitat, dragul tatei, de te-ai întors înapoi? zise craiul cu mirare. Aista nu-i semn bun, după cât știu eu.

– De uitat, n-am uitat nimica, tată, dar ia, prin dreptul unui pod, mi-a ieșit înainte un urs grozav, care m-a vârat în toți spărieții. Și cu mare ce scăpând din labele lui, am găsit eu cale să mă întorc la dumneata acasă, decât să fiu prada fiarelor sălbatice. Și de-acum înainte,

ducă-se, din partea mea, cine știe, că mie unuia nu-mi trebuie nici împărăție, nici nimica; doar n-am a trăi cât lumea, ca să moștenesc pământul.

– Despre aceasta bine ai chitit-o, dragul tatei. Se vede lucru că nici tu nu ești de împărat, nici împărăția pentru tine; și decât să încurci numai așa lumea, mai bine să șezi departe, cum zici, căci, mila Domnului: lac de-ar fi, broaște sunt destule. Numai aș vrea să știu, cum rămâne cu moșu-tău? Așa-i că ne-am încurcat în slăbăciune?

– Tată, zise atunci feciorul cel mijlociu, să mă duc eu, dacă vrei.

– Ai toată voia de la mine, fătul meu, dar mare lucru să fie de nu ți s-or tăie și ție cărările. Mai știi păcatul, poate să-ți iasă înainte vreun iepure, ceva, și... popâc! m-oi trezi cu tine acasă, ca și cu frate-tău, ș-apoi atunci rușinea ta n-a fi proastă. Dar dă, cearcă și tu, să vezi cum ți-a sluji norocul. Vorba ceea: „Fiecare pentru sine, croitor de pâine”. De-i izbuti, bine-de-bine, iară de nu, au mai pățit și alți voinici ca tine...

Atunci feciorul cel mijlociu, pregătindu-și cele trebuitoare și primind și el carte din mâna tată-său către împăratul, își ie ziua bună de la frați și a doua zi pornește și el. Și merge, și merge, până se înnoptează

bine. Și când ajunge prin dreptul podului, numai iaca și ursul: mor! mor! mor! Calul fiului de crai începe atunci a forăi, a sări în două picioare și a da înapoi. Și fiul craiului, văzând că nu-i lucru de șagă, se lasă și el de împărăție și, cu rușinea lui, se întoarce înapoi la tată-său acasă. Craiul, cum îl vede, zice:

– Ei, dragul tatei, așa-i că s-a împlinit vorba ceea: „Apără-mă de găini, că de câini nu mă tem”?

– Ce fel de vorbă-i asta, tată?! zise fiu-său rușinat. La dumneata urșii se cheamă găini? Ba, ia acum cred eu frăține-meu, că așa urs oștirea întreagă este în stare să o zdrumice... Încă mă mir cum am scăpat cu viață, lehamite și de împărăție și de tot, că doar, slavă Domnului, am ce mânca la casa dumitale.

– Ce mânca văd eu bine că ai, despre asta nu e vorbă, fătul meu, zise craiul posomorât, dar ia spuneți-mi, rușinea unde o puneți? Din trei feciori câți are tata, niciunul să nu fie bun de nimica?! Apoi, drept să vă spun, că atunci degeaba mai stricați mâncarea, dragii mei... Să umblați numai așa, frunza frâsinelului, toată viața voastră și să vă lăudați că sunteți feciori de crai, asta nu miroase a nas de om... Cum văd eu, frate-meu se poate culca pe o ureche din partea voastră; la sfântul așteaptă s-a împlini dorința lui. Halal de nepoți ce are! Vorba ceea:

*La plăcinte,
Înainte*

*Și la război,
Înapoi.*

Fiul craiului cel mai mic, făcându-se atunci roș cum îi gotca, iese afară în grădină și începe a plânge în inima sa, lovit fiind în adâncul sufletului de apăsătoarele cuvinte ale părintelui său. Și cum sta el pe gânduri și nu se dumerea ce să facă pentru a scăpa de rușine, numai iaca se trezește dinaintea lui cu o babă gârbovă de bătrânețe, care umbla după milostenie.

– Da' ce stai așa pe gânduri, luminate crăișor? zise baba. Alungă mâhnirea din inima ta, căci norocul îți râde din toate părțile și nu ai de ce fi supărat. Ia mai bine miluiește baba cu ceva.

– Ia lasă-mă-ncolo, mătușă, nu mă supăra, zise fiul craiului; acum am altele la capul meu.

– Fecior de crai, vedea-te-aș împărat! Spune babei ce te chinuiește; că, de unde știi, poate să-ți ajute și ea ceva.

– Mătușă, știi ce? Una-i una și două-s mai multe; lasă-mă-n pace, că nu-mi văd lumea înaintea ochilor de necaz.

– Luminate crăișor, să nu bănuiești, dar nu te iuți așa de tare, că nu știi de unde-ți poate veni ajutor.

– Ce vorbești în dodii, mătușă? Tocmai de la una ca dumneata ți-ai găsit să aștept eu ajutor?

– Poate ți-i deșanț de una ca aceasta? zise baba. Hei, luminate crăișor! Cel-de-sus varsă darul său și peste cei neputincioși; se vede că așa place sfinției-sale. Nu căuta că mă vezi gârbovă și stremțuroasă, dar, prin puterea ce-mi este dată, știu dinainte ceea ce au de gând să izvodească puternicii pământului și adescori râd cu hohot de nepriceperea și slăbăciunea lor. Așa-i că nu-ți vine a crede, dar să te ferească Dumnezeu de ispită! Căci multe au văzut ochii mei de-atâta amar de veacuri câte port pe umerele acestea. Of, crăișorul! Crede-mă, că să ai tu puterea mea, ai vântura țările și mările, pământul l-ai da de-a dura, lumea aceasta ai purta-o, uite așa, pe deget, și toate ar fi după gândul tău. Dar uite ce vorbește gârbova și neputincioasa! Iartă-mă, Doamne, că nu știu ce mi-a ieșit din gură! Luminate crăișor, miluiește baba cu ceva!

Fiul craiului, fermecat de vorbele babei, scoate atunci un ban și zice:

– Ține, mătușă, de la mine puțin și de la Dumnezeu mult.

– De unde dai, milostivul Dumnezeu să-ți deie, zise baba, și mult să te înzilească, luminate crăișor, că mare norocire te așteaptă. Puțin mai este, și ai să ajungi împărat, care n-a mai stat altul pe fața pământului așa de iubit, de slăvit și de puternic. Acum, luminate crăișor, ca să vezi cât poate să-ți ajute milostenia, stai liniștit, uită-te drept în ochii mei și ascultă cu luare-aminte ce ți-o spune: du-te la tată-tău și cere să-ți deie calul, armele și hainele cu care a fost el mire, și atunci ai să te poți duce unde n-au putut merge frații tăi; pentru că ție ți-a fost scris de sus să-ți fie dată această cinste. Tatu-tău s-a împotrivi și n-a vrea să te lase, dar tu stăruiește pe lângă dânsul cu rugămintă, că ai să-l îndupleci. Hainele despre care ți-am vorbit sunt vechi și ponosite, și armele ruginite, iară calul ai să-l poți alege punând în mijlocul hergheliei o tavă plină cu jărat, și care dintre cai a veni la jărat să mănânce, acela are să te ducă la împărăție și are să te scape din multe primejdii. Ține minte ce-ți spun eu, că poate să ne mai întâlnim la vreun capăt de lume: căci deal cu deal se ajunge, dar încă om cu om!

Și pe când vorbea baba acestea, o vede învăluită într-un hobot alb, ridicându-se în văzduh, apoi înălțându-se tot mai sus, și după aceea n-o mai zări de fel. Atunci o înfiorare cuprinde pe fiul craiului, rămânând

uimit de spaimă și mirare, dar pe urmă, venindu-i inima la loc și plin de încredere în sine că va izbuti la ceea ce gândea, se înfățișează înaintea tatu-său, zicând:

– Dă-mi voie ca să mă duc și eu pe urma fraților mei; nu de alta, dar ca să-mi încerc norocul. Și ori oi putea izbuti, ori nu, dar îți făgăduiesc dinainte că, odată pornit din casa dumitale, înapoi nu m-oi mai întoarce, că știu bine că m-oi întâlni și cu moartea în cale.

– Lucru negândit, dragul tatei, să aud așa vorbe tocmai din gura ta, zise craiul. Frații tăi au dovedit că nu au inimă într-inșii, și din partea lor mi-am luat toată nădejdea. Doar tu să fii mai viteaz, dar parcă tot nu-mi vine a crede. Însă dacă vrei și vrei numaidecât să te duci, eu nu te opresc, dar mi-i nu cumva să te întâlnești cu scârba în drum și să dai și tu cinstea pe rușine, c-apoi atunci curat îți spun că nu mai ai ce căuta la casa mea.

– Apoi de, tată, omul e dator să se încerce. Am să pornesc și eu într-un noroc, și cum a da Dumnezeu! Numai, te rog, dă-mi calul, armele și hainele cu care ai fost dumneata mire, ca să mă pot duce.

Craiul, auzind aceasta, parcă nu i-a prea venit la socoteală și, încrețind din sprâncene, a zis:

– Hei, hei! Dragul tatei, cu vorba aceasta mi-ai adus aminte de cântecul acela:

LIBRIS

We know
books

Povești nemuritoare

volumul **2**

CUANTIS

București
2024

CUPRINS

LBRIS

We know
books

FRAȚII GRIMM

Cenușăreasa.....5

FRAȚII GRIMM

Albă ca Zăpada.....22

OSCAR WILDE

Prietenul credincios.....42

W. HAUFF

Muc cel mic.....62

CH. PERRAULT

Motanul încălțat91

H. CH. ANDERSEN

Degețica99

H. CH. ANDERSEN

Lebedele.....117

M. GORKI

Inima de foc a lui Danko.....141

CH. PERRAULT

Scufița roșie.....149

OSCAR WILDE

Prințul fericit.....153

MAMIN-SIBIRIAK

Gulerașul cenușiu.....170

W. HAUFF

Piticul Nas.....186

S. LAGERLÖF

Vulturul Gorgo231

A. GAIDAR

Piatra cea fierbinte.....242

FRAȚII GRIMM

Croitorașul cel viteaz250

P. BAJOV

Floarea de piatră.....271

H. CH. ANDERSEN

Hainele cele noi ale împăratului313

Cenușăreasa

A FOST ODATA un om putred de bogat și omului ăstuia s-a întâmplat să-i cadă nevasta greu bolnavă. Și când a simțit că i s-apropie sfârșitul, femeia și-a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fetiță, și i-a spus:

– Draga mamei, orice ți s-ar întâmpla, cată să fii întotdeauna bună și cu sufletul neîntinat.

Acestea zicând, femeia își mai privi o dată copila și închise ochii pentru vecie. Fetița se ducea în fiecare zi la cimitir și plângea amar la mormântul maică-si. Când veni iarna, zăpada se așternu ca o maramă albă peste mormânt, iar în primăvară, când razele soarelui o topiră, omul își luă o altă nevestă.

Femeia asta de-a doua își aduse cele două fete pe care le avea. Fetele, nu-i vorbă, erau frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat și plin de răutate le era sufletul.

Pentru fata cea vitregă începură a curge, de-aci înainte, zile pline de amărăciune.

– Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie?! o brufuluiră fetele. Cine vrea să mănânce n-are decât să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i-e locul!...

Îi luară straietele ei cele frumoase și-o îmbrăcă c-o vechitură de rochie cenușie și o încălțară cu niște papuci de lemn.

– Ian priviți la domnița asta mândră, ce gătită e!... strigară fetele mașterei, luând-o în râs.

Și-o duseră în bucătărie, într-un alai de batjocuri. Aci o puseră să robotească din greu, de dimineață și până cădea noaptea: să se scoale până-n ziuă, să care apă, să aprindă focul, să facă de mâncare și să spele rufe. Și ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, câte și mai câte nu mai puneau la cale cele două surori haine, ca să-și bată joc de ea și s-o necăjească întruna. Iar când nu mai prididea de câtă treabă avea de făcut, ele zvârleau linte și mazărea în cenușă, de trebuia apoi s-o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frântă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziua. Dar cum n-avea un pat unde să-și întindă oasele trudite, se cuibărea în cenușă, lângă vatră, și până și somnul îi era numai chin și amar. Și fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenușă și murdară, îi ziseră în râs Cenușăreasa.

Într-o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc, și mai înainte de a-și lua rămas-bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

– Rochii frumoase, răspunse una.

– Ba mărgăritare și nestemate – zise a doua.

– Da' ție, Cenușăreaso, ce-ți dorește inima să-ți aduc? întrebă taică-său într-un sfârșit.

– Cea dintâi rămurică ce s-o anina de pălăria dumi-tale, la întoarcerea acasă, pe aia s-o rupi, dragă tată, și să mi-o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă că cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare și nestemate. În drum spre casă, când fu să treacă printr-un desiș înverzit, îl atinse o creangă de alun și-i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci își aminti de rugăminta Cenușăresei, rupse creanga și-o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dăruie fetelor vitrege ceea ce dorise fiecare, iar Cenușăresei, creanga de alun. Fata îi mulțumi din suflet și, către seară, se duse la mormântul maică-sii, răsădi crenguța în pământ și începu să plângă atât de amarnic, că lacrimile picurară pe ramură și-o udară. Și crenguța creștu mare și se făcu o mândrețe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenușăreasa la mormântul maică-sii și de

fiecare dată zărea o păsărică albă lăsându-se din zbor pe câte-o creangă a alunului. Și ori de câte ori avea fata vreo dorință, păsărica i-o împlinea și-i arunca din pom tot ce-i poftea inima.

Și s-a întâmplat ca o dată împăratul să pună la cale o mare petrecere, care trebuia să țină trei zile încheiate, și a poftit la ospaț pe toate fetele frumoase din împărăția lui. Pasămite, împăratul gândea că-n chipul ăsta fecioru-său o să aibă de unde să-și aleagă mireasa...

Când aflară că fuseseră și ele pofsite la petrecere, cele două surori nu-și mai încăpură în piele de bucurie și, chemând-o pe Cenușăreasă, îi porunciră:

– Vin' de ne piaptână, auzi? Și treci de lustruiește-ne și condurii! Ba încheie-ne și catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului!

Fata făcu precum i se poruncise, dar plânse cu lacrimi amare, din pricină c-ar fi dorit și ea să se ducă la petrecere. Și fiindcă-i plăcea tare mult să dănțuiască, se rugă de maică-sa vitregă să se îndure și s-o lase și pe ea.

– Ce-mi aud urechile, Cenușăreaso?! se prefăcu a fi uimită maștera. Ești toată plină de praf și murdărie și-ncă mai năzuiești a te duce la petrecere!... Poftim: n-ai nicio rochie mai ca lumea pe tine și nici încălțări în picioare n-ai, și-ai vrea să dănțuiești?!...

Dar cum fata stăruia cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maștera păru să se-nduplece și-n cele din urmă zise:

– Ia uite ici: am răsturnat o strachină de linte în cenușă, și de ești în stare ca-n două ceasuri să-mi alegi toată linte, atunci o să-ți îngădui să mergi la petrecere!

Cenușăreasa ieși în grădină pe ușa din dos și prinse a striga:

– Blânde porumbițe, și voi, turturele, și voi, păsări ale cerului, veniți cu toatele de-mi ajutați s-alegem linte:

Bobul bun, ici, în ulcică,

Iar cel rău în gușulică...

N-apucă să sfârșească bine vorbele astea și numai ce sosiră-n zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi, într-un lung alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând ușurel din aripi. Și se așezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-și loc în cenușă. Porumbițele clătinară din căpșor și începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule și ele, pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune și umplură strachina vârf cu ele. Nu trecuse nici un ceas de când păsărelele se apucaseră de ales linte și acum mântuiseră treaba

și-și luară zborul pe fereastră afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina și se bucura în gândul ei, crezând c-o vor lua și pe ea la petrecere. Dar maștera i-o tăie scurt:

– Nu, fată, degeaba te ții scai de mine, nu te pot lua cu noi, că n-ai nici straie frumoase și nici să dănțuiești nu știi, și tare mi-e teamă c-ai să fii numai de râsul lumii...

Cenușăreasa se porni atunci pe plâns, și dacă văzu asta, maică-sa vitregă îi zise:

– Ei, hai, dacă până-ntr-un ceas ești în stare să-mi alegi din cenușă două străchini de linte, să știi că te iau și pe tine!...

Dar în gândul ei maștera își zicea: „Las’ că n-o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului!”.

După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenușă, fata se duse în grădină, pe ușa din dos, și strigă:

– Blânde porumbițe, și voi, turturele, și voi, păsări ale cerului, veniți cu toatele de-mi ajutați s-aleg linte:

*Bobul bun, ici, în ulcică,
Iar cel rău în gușulică...*

N-apucă să sfârșească bine vorbele astea și numai ce sosiră în zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi,

într-un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând ușurel din aripi. Și se așezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-și loc în cenușă. Porumbițele clătinară din căpșor și începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule și ele, pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune și umplură străchinele vârf cu ele. Nu trecuse jumătatea de ceas și păsărelele isprăviseră de ales toată linte și zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte și se bucura în gândul ei, crezând că de astă dată o vor lua și pe ea la petrecere. Dar maștera se împotrivi și acum:

– Degeaba te omori eu firea, că tot n-o să te iau cu noi! Nu vezi: n-ai nici straie frumoase și nici să dănțuiești nu te pricepi... Ce, vrei să ne fie rușine cu tine?!

Îi întoarse apoi spatele și plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule.

După ce rămase singură-singurică în toată casa, Cenușăreasa se duse la mormântul mamei sale și, așezându-se sub alun, grăi:

*– Alunaș, drag alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint –
– Numa-n aur și argint!*

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce-i zvărlă de sus o rochie țesută toată în aur și argint și-o pereche de conduri cu alesături de mătase și argint.

Cenușăreasa se îmbracă în grabă și se duse la petrecere. Dar maștera și cu fetele ei n-avură cum s-o recunoască, zicându-și că era pesemne vreo fată de împărat de pe alte plaiuri, atât arăta de frumoasă în rochia ei țesută din fire de aur și argint. La Cenușăreasă nu se gândiră nicio clipă, căci o credeau acasă, lângă vatră, alegând lintea din cenușă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieși înainte, o prinse de braț și-o pofti la joc. Și nici că mai vru să dănțuiască cu vreo altă fată. O ținea mereu de mână, și când s-apropia cineva s-o poștească la danț, îi zicea de la obraz:

– Nu se poate, că dănțuiește numai cu mine!

Dănțuiră împreună și, pe la ceasul când se îngâna noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.

– Merg și eu cu tine, că vreau să-ți țin de urât cât o dura drumul – îi zise feciorul împăratului.

Dar, de drept, el dorea să afle cât mai degrabă a cui era mândrețea asta de fată... Fata-i scăpă însă printre degete ca prâsnelul și, ajungând acasă, tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat așteptă

până ce veni tatăl fetei și-i spuse că fata cea străină, cu care dănțuise el toată vremea, se pitulase în porumbar. Moșneagului numai ce-i trecu un gând prin minte: „Ei, drăcia dracului! Nu cumva o fi Cenușăreasa?!”... Dar degeaba se grăbi să deschidă ușa porumbarului, că nu zări pe nimeni înăuntru. Când intrară cu toții în casă, o găsiră pe Cenușăreasă stând în cenușă, îmbrăcată în aceleași straie rufoase dintotdeauna. Și numai lumina slabă a unui opaiț care pâlăia pe cămin lumina încăperea.

Pasămite, Cenușăreasa se furișase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într-un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straietele cele frumoase și le pusese pe mormânt, iar pasărea cea albă le luase de-acolo, de nu se mai putea desluși nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trențele ei rufoase și se așezase în cenușă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărătesc; și, după ce părinții și surorile ei vitrege plecară într-acolo, Cenușăreasa se grăbi să se ducă la alun, și-i zise:

– *Alunaș, drag alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,*

LBRIS

We know
books

Povești nemuritoare

volumul **3**

CUANTIC

București
2024

URRIS | We know books
Apoi omul s-a dus acasă. Și d-atunei ursul a pierdut
stăpânirea lumii.

*Din volumul „URSUL PÂRCSLAB” ediția a II-a,
îngrijită de CORNELIU BĂRBULESCU*

CUPRINS

MIHAI EMINESCU	
Călin Nebunul	5
G. CATANĂ	
Povestea lui Pantilie	23
IOAN POP-RETEGANUL	
Măr și Păr	38
IOAN POP-RETEGANUL	
Stan Bolovan	74
I.C. FUNDESCU	
Spaima zmeilor	85
IOAN POP-RETEGANUL	
Zâna apelor	103
IOAN POP-RETEGANUL	
Toarceți, fete, c-a murit Baba-Cloanța	123
MIRON POMPILIU	
Ileana Cosânzeana, din cosiță floarea-i cântă, nouă împărății ascultă	136
POVESTE POPULARĂ	
Cerbul și iepurele șchiop	186
POVESTE POPULARĂ	
Ursul și omul	189

Călin Nebunul

ERA ODAT-UN împărat ș-avea trei fete, și erau așa de frumoase, la soare te puteai uita, da la dânsele ba. Acu, cele două erau cum erau, da cea mijlocie nici se mai povestește frumusețea ei. Acu, câți feciori de-mpărați și de ginarari a cerut-o, împăratul n-a vrut să le deie.

Acu-ntr-o sară, a venit trei tineri și le-o cerut, da el n-o vrut să le deie. Acu, ei o ieșit afară și unul dintr-înșii o prins a fluiera, cât s-o făcut un nor mare și nu s-o mai văzut nici ei, nici fetele, le-o răpit.

Acu-mpăratul a scos veste-n țară, că cine o găsi fetele, li dă de nevastă. Acu-n satul cela a-mpăratului era un om ș-avea trei flăcăi. Doi erau cum erau, da unu era prost, ședea-n cenușă și-l chema Călin Nebunul. Ș-o zis acei doi frați:

– Haidem și noi să căutăm fetele-mpăratului.

Da Călin o zis:

– Hai și eu cu voi.

Și cei doi o zis:

LIBRIS | We know books

– Hai. Și-mpăratul o zis că care s-o porni după fete, li dă bani de cheltuială și straițe de primeneală. Acu, ei au făcut un arc ș-o zis că unde l-a zvârli, până unde-o ajunge, acolo să poposească. O aruncat cel mare ș-o mers vo două zile ș-o ajuns. O aruncat și cel mijlociu și tot așa degrabă o ajuns. Da când o aruncat Călin Nebunul, o mers trei luni de zile, zi și noapte, și de-abia o ajuns.

Acu, ei mergând pe drum, o găsit și cremenea și amnaru. De-abia o avut cu ce ațâța oleacă de foc. Ș-o zis așa ei între ei, că să păzească focul unul din ei cât or dormi ceialți doi, că dacă s-o stinge focul, îi taie capul celui ce-a păzi dintr-înșii. Acu, s-o culcat cei doi și cel mare o rămas să păzească. Pe la miezul nopții, s-o auzit un vuiet grozav. Era un zânău cu trei capete.

– Cum ai putut să-mi calci moșiile de la tată-meu, făr' de voia nimănui? Hai la luptă!

– Hai!

Și s-o luptat ei, s-o luptat pân-acu l-o omorât pe zânău, și o făcut din capetele lui trei căpiți de carne. Acu se trezesc cei doi:

– Uite, voi ați dormit, da eu uite ce lupt-am avut.

Acu, a doua noapte, cel mijlociu era să stea de strajă. Iar pe la miezul nopții, se aude-un vuiet.

– Cum ai putut să-mi calci moșiile lui tată-meu, fără voia nimănui?

Aista era cu patru capete.

– Hai la luptă!

– Hai!

Și l-o omorât și pe acesta, ș-o făcut patru căpiți de carne din capetele lui. Acu, când s-o trezit ei, o-nceput să-i deie de grijă lui Călin Nebunul ca să păzească bine focul. Acu, el a treia noapte era să fie. Acu, iar pe la miezul nopții s-auzi un huiet mare. Un zânău era, cu opt capete.

– Hai! zice Călin Nebunul, că și zânăul era năzdrăvan și știa de dânsul, hai la luptă!

– Hai!

Cât se luptă, se luptă, cât de cât să nu se deie zânăul. I-o tăiet Călin Nebunul o ureche, ș-o picat o picătură de sânge, ș-o stins focul. Ș-așa prin întuneric s-o-nceput ei a lupta, și-n sfârșit, l-o omorât Călin Nebunul ș-o făcut opt căpiți de carne.

Acu, ce să facă el? Foc nu-i. S-o luat el și merge așa supărat prin pădure, ș-o ajuns la un copac nalt și s-o suít în vârful lui, ș-o văzut în depărtare o zare de foc. Scoboară el și se pornește s-ajung-acolo și-ntâlnește un om pe drum.

- Bună noapte!
- Mulțămesc d-tale.
- Da cine ești d-ta?
- Eu îs De-cu-sară.

Călin Nebunul l-apucă și-l leagă de-un copac, cot la cot. Mai merge el o bucată bună și mai întâlnește un om.

- Bună noapte!
- Mulțămesc d-tale.
- Da cine ești d-ta?
- Eu îs Miezu-noptii.

Ia și pe acela și-l leagă iar de-un copac. Mai merge el înainte și mai întâlnește un om.

- Bună noapte!
- Mulțămesc d-tale.
- Da cine ești d-ta?
- Eu îs Zori-de-ziuă.

Îl leagă și pe acela. El i-o legat, că lui i-era frică să nu se facă ziuă.

În sfârșit, ajunge el acolo. Acolo era o groapă mare și-un cazan c-o pereche de chirosteie mari, și-ntr-însul fierbea vo două-trei vaci, și-mprejurul chirosteielor se cocca o turtă. Și-mprejurul ei dormeau doisprezece zmei și două zmeoaice, mamele lor.

Acu, Călin Nebunul ia vo doi tăciuni într-un hârb și-un cărbune-n lule și plecând, însă, i-a venit așa o miroznă de bună din demâncat, și luând o bucățică, a curs apă clocotită pe urechea unui zmau, și el o țipat strașninc, că toți s-o trezit și l-au prins pe Călin Nebunul. Și-o vrut să-l omoare, și el o zis:

- Mă rog domniilor-voastre, lăsați-mă că sunt om sărac.
Dar ei o zis așa:

- Dacă tu ne-i aduce pe fata-mpăratului Roșu, noi te-om lăsa.

Da el o zis:

- Da de ce n-o luați d-voastră, că sunteți mai mulți și mai tari?

- Da noi suntem duhuri necurate și-mpăratul are un cucuș și-un cățel. Noi, când ne-apropiem de palatul lui, cucușul cântă și cățelul bate, și noi trebuie să fugim. Da tu-i putē mai bine, că ești om pământean.

Da Călin Nebunul, viclean:

- Haideți și d-voastră cu mine, că-s eu om pământean și cățelul n-a bate, nici cucușul n-a cânta.

Da Călin Nebunul se uită și vede-un voinic ca și dânsul, legat cot la cot de-un copac; și când o văzut că s-o pornit Călin Nebunul, el s-o smucit strașninc, încât a rămas mânila la copac și el a fugit.

Și ei merg, merg, pân-ce-ajung la poarta-mpăratului. Și era o poartă mare de fier, ea nu era-n stare să treacă nime, afară de Călin Nebunul. Și el s-a suit pe poartă ș-o zis zmeilor:

– Hai să vă iau câte pe unul de chică și să vă duc în ogradă.

Și lua tot câte unu și cu paloșul le tăia capul, până ce-o tăiat la toți. Ș-o intrat în ogradă; da-mpăratul, de grozav zid și poartă ce-avea, ușile erau toate deschise. Călin Nebunul s-o suit sus pe scări, și scările erau de aur bătute cu diamant, ș-o intrat în casă, unde dormea fata. Dar era lună ș-o mândreață afară, și luna bătea în casă, unde dormea fata. Da fata era așa de frumoasă, decât de nepovestit. Călin Nebunul a sărutat-o și i-o luat inelul de pe mână și s-o dus. Când a ajuns la zmeii cei tăieți, li-o tăiat vârfurile limbilor la toți doisprezece și le-o pus în basma, ș-o trecut poarta și s-o pornit la drum. A mers până ce-a ajuns la cazan. A putut prinde o zmeoaică și-a tăiet-o, da una a scăpat. Călin o luat pe degetu ista mic turta și pe celălalt cazanu cu carne, și-ntr-un hârb oleacă de foc, și s-o pornit la drum, ș-o ajuns la Zori-de-ziuă și i-o dat o bucată de carne ș-o bucată de turtă, l-o dezlegat ș-o zis:

– Hai, du-te!

Mai merge el, ajunge la Miezu-nopții și-i dă ș-ace-luia o bucată de carne ș-o bucată de turtă, și-i dă drumul ș-ace-luia.

Când a ajuns la De-cu-sară, era mai mult mort, de când era legat. Îi dă ș-ace-luia o bucată de carne și de turtă și-i zice:

– Du-te, bre-n pace. Când a ajuns, n-o apucat a ațâța focul și soarele acu era sus. Frații lui atâta dormise, c-acu-ntrase mai de-un stânjen în pământ. Când s-o trezit, o zis:

– I, Călin Nebun! Lung-a mai fost noaptea asta!

Da Călin Nebunul nimica nu le-a povestit din ceea ce s-a petrecut cu dânsul noaptea. A pregătit ei iar să se pornească, ș-o zvârlit tot Călin Nebunul arcu, ș-o mers și așa pân-la pădurea de aur. Când o ajuns acolo, li-o zis Călin Nebunul așa:

– Fraților, voi nu-ți putea trece-n pădurea asta. Faceți-vă voi o colibă aici, și stați să mă duc eu singur.

Așa, el s-o pornit. Când o ajuns în mijlocul pădurii cei de aur, fata cea mare a-mpăratului făcea de mâncat zmaului ei.

– Bună vreme, fată de-mpărat!

– Mulțămesc d-tale, Călin Nebun. De numele d-tale am auzit, dar a vedea nu te-am văzut. Da fugi, că dac-a veni zmaul, te ucide.

— Da cât mănâncă zmăul tău?

Fata zice:

— Patru cuptoare de pâne, patru vaci fripte și patru antaluri¹ de vin.

Zice:

— Ia să văd eu de-oi putea mânca.

Se pune Călin Nebunul și mănâncă toate.

Iacă, vine și zmăul.

— Bună vreme, câne de zmău!

— Mulțămesc, Călin Nebun.

— Am venit să iau pe fată. Hai, hai la luptă!

— Stai să mănânc ceva.

— Da, că, zău, eu ți-am mâncat mâncarea.

— Cu-atât mai bine, zice, eu sunt ușor și tu ești greu.

Și se iau la luptă și se luptă, și-l omoară Călin Nebunul. Pe urmă, zice fetei:

— Rămâi aici, că mă duc să scot cele două surori ale tale.

Și se pornește. Ajunge-n mijlocul pădurii cei de argint. Fata cea mijlocie făcea de mâncat ș-aceea. Da el cum a văzut-o, i-a căzut strașnic de dragă.

— Bună vreme, fată de-mpărat!

¹ *Antal* – butoi, poloboc.

— Mulțămesc d-tale, Călin Nebun. De numele d-tale am auzit, d-a vedè nu te-am văzut.

Da și Călin Nebunul era frumos și fetei i-a căzut drag. Da fata-i zice:

— Fugi, că dac-o veni zmăul, te ucide!

— Da cât mănâncă zmăul?

— Opt cuptoare de pâne, opt vaci fripte și opt antaluri de vin.

— Adă-ncoace să văd, oi putea mânca?

Și mănâncă tot.

Iacă, vine și zmăul.

— Bună vreme, câne de zmău.

— Mulțămesc, Călin Nebun.

— Hai la luptă!

— Stai să mănânc ceva.

— Că eu ți-am mâncat mâncarea!

— Mi-o fi mai ușor la luptă.

Și se iau, se luptă și se luptă, și-l omoară Călin Nebunul.

Da lui așa-i era de dragă fata, de-o luat-o cu dânsul la pădurea de aramă. Când a ajuns în mijlocul pădurii, ș-aceea făcea de mâncat. Acea nu-l știa, da văzându-l cu soră-sa, o-nțeles.

— Unde-ți este bărbatul tău?

– La vânat, Călin Nebun. Da fugi, c-aista te omoară!

– Cât mănâncă el?

– Douăsprezece cuptoare de pâne, douăsprezece vaci fripte și douăsprezece antaluri de vin.

– Ia să văd, eu oi mânca?

Mănâncă Călin Nebunul, mănâncă, când, la un antal de vin, nu-l putea bea, și zice-așa: „Cu atâta-i mai tare zmaul decât mine”. Iacă, vine și zmaul.

– Bună vreme, câne de zmau!

– Mulțămesc dumitale, Călin Nebun!

– Am venit să-ți iau pe fată.

– Ba pe fată nu-i lua-o.

– Hai la luptă!

– Numai să mănânc ceva.

– Eu demâncatul ți l-am mâncat.

– Eu oi fi mai ușor tu mai greu.

– Hai la luptă!

– Hai!

Se luptă, se luptă, cât de cât să nu se deie zmaul.

Zice zmaul:

– Hai, eu m-oi face o pară roșă, tu te fă o pară verde.

Da el cu asta a greșit, că para roșă-i mai moale, para verde-i mai tare.

Iacă, trecu pe-acolo o cioară, pe sus, și-i zice zmaul:

– Cioară, cioară, moaie-ți aripa ta-n apă și stinge para asta verde.

Da Călin Nebunul zice:

– Împărate prea-nălțate, moaie-ți aripa ta-n apă și stinge para asta roșie.

Cioara, când a auzit, știi d-ta, a urcat-o, îndată s-o dus. După ce-a udat-o, a-nceput a ciupi dintr-însa, ș-atâta sânge a-nceput a curge, de îmblai până-n genunchi.

De-acolo, el s-a luat cu fetele și s-a pornit. O ajuns în pădurea de aur și-o luat pe cea mare și s-o pornit, ș-o ajuns la frații lui. Ș-o zis așa:

– Fraților, pe astea două le-ți lua voi, da asta mijlocie e-a mea. Și s-o culcat să doarmă. Și frații s-o sfătuit așa: ca să-l omoare nu se putea, da să-i taie picioarele, și să ieie fetele și să se ducă la-mpăratul, și să zică că ei le-au scos. Și i-o tăiet picioarele când dormea, ș-o luat fetele și s-o pornit. Așa era de trudit de lupte, încât n-o simțit când i-au tăiet picioarele. În zori de ziuă, se trezește el, se vede făr-de picioare. Ce să facă? Da picioarele i le-o luat de acolo, că altmintrelea el le-ar fi pus, că era năzdrăvan. S-o luat el încetișor ș-o intrat în pădurea ast' de aur. A mers vo trei zile și vo trei nopti, ș-a ajuns la un palat așa de frumos, de nu te-ndurai să te uiți la

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Cristiana Ciarec / Corectura.ro

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezea

© 2024 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL
pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

**Descrierea CIP poate fi consultată
pe site-ul Bibliotecii Naționale a României**

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 4. - ISBN 978-630-6653-28-7

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul 4

CUANTIO

București
2025

ITALO CALVINO

1. Ca sarea-n bucate 5
 2. Copilul din sac 13
 3. Rosina, fata din cuptor 21
- În românește de Al. Țimpău*

BASME POPULARE SÂRBO-CROATE

1. Inelul făcător de minuni 30
 2. Mărul de aur și cele nouă păunițe 4,9
- În românește de M. Sevastos și D. Gămulescu*

BASME POPULARE BIRMANE

1. Fata pescarului 69
 2. Cei patru surzi 83
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASME POPULARE INDIENE

1. Oala scufundată 85
 2. Ceasca fermecatã 87
 3. Gând-bun și Gând-rãu 96
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASM POPULAR JAPONEZ

- Kendzo biruitorul 101
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

EDOUARD LABOULAYE

1. Degețel 117
 2. Povestea lui Cucurigu 144
- În românește de V. Huber*

BASME POPULARE GRUZINE

1. Anana 153
 2. Căciula fermecatã 157
- În românește de V. Kernbach*

BASME POPULARE CHINEZEȘTI

1. Călugărul și școlarul 169
 2. Înșelătorul pedepsit 171
 3. Răspunsul potrivit 176
 4. Iepurele biruitor 178
- În românește de Vl. Colin și R. Maier*

BASME POPULARE INDONEZIENE

1. Daud și Sapilah 190

2. De ce-i place tigrlui carnea de maimuță 209
În românește de Vl. Colin și R. Maier

DIN LITERATURA POPULARĂ INDIANĂ

1. Un neîndemânatic 215
2. Țăranul și sarea 216
3. Corbii și bufnițele 217

În românește de Constantin T. Bobeș

Ca sarea-n bucate

A FOST ODATA un împărat care avea trei fete: una cu plete negre, alta cu cosițe castanii și cea de-a treia bălaie; prima nu era prea arătoasă, mijlocia, așa și-așa, dar mezina era negrăit de bună și frumoasă. Iar cele două surori mai mari tare o pizmuiau. Și avea împăratul acela trei jilțuri împărătești: unul alb, unul roșiatic și unul negru. Când era mulțumit foarte, se așeza în jilțul cel alb, când nu era nici bucuros, nici mâhnit din cale-afară, în cel roșiatic, iar când furia punea stăpânire pe el, se instala în cel negru.

Într-o bună zi s-a dus să se odihnească în jilțul negru, căci strașnic îl mai necăjiseră cele două fete mai mari. Și numai ce-au început ele să-l lingusească. Cea mai mare îi zise:

– Preabunul meu părinte, dormit-ai bine? Cumva ești supărat pe mine, că te văd stând în jilțul negru?

– Da, chiar pe tine!

– Și de ce, tată?

– Pentru că nu mă iubești nici cât negru sub unghie.

Vai de mine! Eu, dragă tată, te iubesc tare mult!
– Cât de mult?

– Așa cum mi-e dragă pâinea.

Împăratul a furnizat oleacă, dar n-a mai zis nimic, că tare îi mai era pe plac răspunsul fie-sii. Și iată că sosește și mijlocia:

– Preabunul meu părinte, ai dormit bine? De ce te-ai așezat în jilțul negru? Nu cumva ți-am cășunat eu vreun necaz?

– Ba chiar așa.

– Și cu ce greșit-am, tată dragă?

– Greșit-ai că nu mă iubești nici cât negru sub unghie.

– Oh, tăticuțule, eu te iubesc atât de mult...

– Cât de mult?

– Cât vinul mi-ești de drag.

Împăratul a mormăit el ceva pe sub nas, dar se vedea bine că răspunsul îi mersese la inimă. Și iat-o sosind pe cea mai mică dintre fete, cu chipul tot numai zâmbet luminos.

– O, preabunul meu părinte, ai dormit bine? Dar, vai, te odihnești în jilțul cel negru? De ce? Eu mi-s pri-cina, oare?

– Chiar așa, căci nici măcar tu nu mă iubești.

– O, tată dragă, ba să crezi că te iubesc nespun demult.

– Cât de mult?

– Ca sarea-n bucate!

Auzind una ca asta, împăratul fu cuprins de turbare:

– Ca sarea-n bucate, hai, ca sarea-n bucate?! Ah, netrebnic! Piei din ochii mei, că nu vreau să te mai văd!

Și porunci slujitorilor s-o ducă în pădure și-acolo să-i facă seama.

Mumă-sa, împărăteasa, care o îndrăgea negrăit pe copilă, îndată ce auzi porunca bărbatului ei, a prins să-și frământa mintea spre a găsi un mijloc s-o scape de la moarte. În palat se afla un ditai sfeșnic de argint, astfel că Zizola – așa o chema pe mezină – încăpea de minune înăuntru, și împărăteasa a ascuns-o acolo.

– Mergi de vinde ăst sfeșnic – a zis către slujitorul său credincios – și când te-or întreba cât prețuiește, ia bine seama: de-i om sărman, cere-i mulți gologani, dar de-i vreun om de neam, cere o nimica toată și dă-i-l.

Apoi și-a îmbrățișat copilă, a sfătuit-o în fel și chip și a pus înlăuntrul sfeșnicului smochine uscate, dulciuri și pesmeciori.

Slujitorul s-a dus cu sfeșnicul la târg, și-acolo, de-l întreba careva cât costă, iar lui nu-i era pe plac omul,

numai ce s-arunca la un preț neînchipuit de mare. În sfârșit, iată că s-a abătut prin acel loc feciorul împăratului din Torralta, a cercetat sfeșnicul pe toate părțile, apoi a întrebat de preț. Slujitorul a cerut nimica toată, iar prințul a dus sfeșnicul la palat.

Aici l-au așezat în sala de ospete, și toți câți au venit să stea la masă nu mai conteneau să se minuneze, într-atâta de fălos era. Seara, prințul avea obiceiul să plece de-acas' și să mai flecărească cu prietenii; și cum nu voia să fie așteptat, slujitorii îi pregăteau cina și apoi se duceau la culcare. Când Zizola n-a mai auzit niciun zgomot în încăpere, a ieșit binișor din sfeșnic, a mâncat toate bucatele și pe urmă s-a întors la locul ei. Și iată că sosește prințul, dar... ia mâncarea de unde nu-i! Sună el din toți clopoțeii și numa' ce se pornește să-și dojenească slugile. Aceștia, bieții, prind să se jure că bucatele pentru cină au fost pregătite și lăsate acolo pe masă, dar, pesemne, le-a înfulecat câinele sau mâța.

– De s-o mai întâmpla vreodat', să știți că v-alung pe toți! a zis prințul și a poruncit să i se aducă alte bucate, iar după ce-a mâncat, s-a dus la culcare.

În seara următoare, cu toate ușile ferecate, s-a întâmplat așijderea. Și unde mi s-a pornit prințul să strige, că mai-mai să dărâme zidurile; dar mai apoi a grăit:

– Ia să vedem noi ce-o să se-ntâmpale mâine seară!

Și-n seara aceea, ce credeți c-a făcut? S-a pitit frumușel sub masă, iar masa era acoperită cu un covor ce atârna până la pământ. Iar slujitorii vin, așază farfuriile cu bucate, dau afară câinele și mâța, apoi încuie ușa cu cheia. Abia au plecat ei, și numai ce se deschide sfeșnicul, iar dinlăuntru lui iese prea frumoasa Zizola. Se-apropie ea de masă și începe să înfulece cu lăcomie. Prințul hop! sare din ascunzătoarea lui și o înhață de braț: fata dă să scape, dar vezi că el o ținea cu nădejde. Atunci Zizola se-aruncă în genunchi și-i depănă de-a fir-a-păr tot necazul ei. Dar, pasămite, prințului îi cade dragă fata. O liniștește el și prinde a-i grăi:

– Nu-ți face sânge rău: din clipa asta, îți zic, tu îmi vei fi aleasa! Acum întoarce-te înapoi în sfeșnic.

Prințul însă n-a închis ochii toată noaptea, într-atâta o îndrăgise pe copilă, iar a doua zi dimineață a poruncit să i se strămute sfeșnicul în odaie, căci strașnic de frumos cum era, voia să-l aibă mai aproape noaptea. Apoi a dat poruncă să i se aducă bucate ca pentru doi oameni, că lui tare-i mai era foame. Și uite-așa i-au adus și cafeaua, și prânzul, că puteau să se sature doi cu bunătațile acelea. Îndată ce slujitorii soseau cu talgerele și le puneau pe masă, prințul încuia ușa. Zizola

numai ce s-arunca la un preț neînchipuit de mare. În sfârșit, iată că s-a abătut prin acel loc feciorul împăratului din Torralta, a cercetat sfeșnicul pe toate părțile, apoi a întrebat de preț. Slujitorul a cerut nimica toată, iar prințul a dus sfeșnicul la palat.

Aici l-au așezat în sala de ospete, și toți câți au venit să stea la masă nu mai conteneau să se minuneze, într-atâta de fălos era. Seara, prințul avea obiceiul să plece de-acas' și să mai flecărească cu prietenii; și cum nu voia să fie așteptat, slujitorii îi pregăteau cina și apoi se duceau la culcare. Când Zizola n-a mai auzit niciun zgomot în încăpere, a ieșit binișor din sfeșnic, a mâncat toate bucatele și pe urmă s-a întors la locul ei. Și iată că sosește prințul, dar... ia mâncarea de unde nu-i! Sună el din toți clopoței și numa' ce se pornește să-și dojenească slugile. Aceștia, bieții, prind să se jure că bucatele pentru cină au fost pregătite și lăsate acolo pe masă, dar, pesemne, le-a înfulecat câinele sau mâța.

– De s-o mai întâmpla vreodat', să știți că v-alung pe toți! a zis prințul și a poruncit să i se aducă alte bucate, iar după ce-a mâncat, s-a dus la culcare.

În seara următoare, cu toate ușile ferecate, s-a întâmplat așijderea. Și unde mi s-a pornit prințul să strige, că mai-mai să dărâme zidurile; dar mai apoi a grăit:

– Ia să vedem noi ce-o să se-ntâmpale mâine seară!

Și-n seara aceea, ce credeți c-a făcut? S-a pitit frumușel sub masă, iar masa era acoperită cu un covor ce atârna până la pământ. Iar slujitorii vin, așază farfuriile cu bucate, dau afară câinele și mâța, apoi încuie ușa cu cheia. Abia au plecat ei, și numai ce se deschide sfeșnicul, iar dinlăuntru lui iese prea frumoasa Zizola. Se-apropie ea de masă și începe să înfulece cu lăcomie. Prințul hop! sare din ascunzătoarea lui și o înhață de braț: fata dă să scape, dar vezi că el o ținea cu nădejde. Atunci Zizola se-aruncă în genunchi și-i depănă de-a fir-a-păr tot necazul ei. Dar, pasămite, prințului îi cade dragă fata. O liniștește el și prinde a-i grăi:

– Nu-ți face sânge rău: din clipa asta, îți zic, tu îmi vei fi aleasa! Acum întoarce-te înapoi în sfeșnic.

Prințul însă n-a închis ochii toată noaptea, într-atâta o îndrăgise pe copilă, iar a doua zi dimineață a poruncit să i se strămute sfeșnicul în odaie, căci strașnic de frumos cum era, voia să-l aibă mai aproape noaptea. Apoi a dat poruncă să i se aducă bucate ca pentru doi oameni, că lui tare-i mai era foame. Și uite-așa i-au adus și cafeaua, și prânzul, că puteau să se sature doi cu bunătățile acelea. Îndată ce slujitorii soseau cu talgerele și le puneau pe masă, prințul încuia ușa. Zizola

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Corectura.ro / Cristiana Ciarec

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezea

© 2024-2025 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL

pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**Povești nemuritoare.** - București : Cuantic, 2024-

6 vol.

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 5. - 2025. - ISBN 978-630-6653-35-5

82

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul **5****CUANTIC**București
2025

PETRE ISPIRESCU

Aleodor Împărat.....	5
Pasărea măiastră.....	17
Greuceanu.....	35

POVEȘTI GRECEȘTI

Făt-Frumos din zahăr.....	52
Motanii năzdrăvani.....	65
Făt-Frumos cel adormit.....	70
Zmeul.....	78
Tichia fermecată.....	86

POVEȘTI ALE PIEILOR-ROȘII

Fapta corbului.....	98
Manabozho cel isteț.....	101
Cheag-de-Sânge.....	104

POVEȘTI AROMÂNE

Căciula, punga și trâmbița.....	108
Birbicușa.....	115
Lacul din Gramoste.....	125
Căprina.....	132
Dafina.....	137
Somnul, Șobolanul și Gândacul.....	146

POVEȘTI CHINEZEȘTI

Șase frați.....	152
Tabloul cel din mătase țesut.....	160
Cele două curcubeie.....	173

POVEȘTI ENGLEZEȘTI

Fântâna de la capătul lumii.....	183
Molly Whipple.....	193
Johnny Gloke.....	205
Dick Whittington și pisica lui.....	217

POVESTE CHINEZĂ

Melodia păsării Fenix.....	230
----------------------------	-----

POVEȘTI JAPONEZE

Balaurul cu opt capete.....	238
Unchiașul făcător de minuni.....	243
Pățania iepurelui alb.....	249
Povestea celor doi frați.....	254
Izvorul tinereții.....	262

Aleodor Împărat

A FOST ODATĂ ca niciodată.

A fost odată un împărat. El ajunsese la căruntețe, și nu se învrednicise a avea și el măcar un copil. Se topea d-a-n-picioarele, bietul împărat, să aibă și el, ca toți oamenii, măcar o stârpitură de fecior, dară în deșert.

Când, tocmai la vreme de bătrânețe, iată că se îndură norocul și cu dânsul și dobândi un drag de copilăș, de să-l vezi și să nu-l mai uiți. Împăratul îi puse numele Aleodor. Când fu a-l boteza, împăratul adună Răsărit și Apus, Miazăzi și Miazănoapte, ca să se veselească de veseliea lui. Trei zile și trei nopți ținură petrecerile și se chefură și se bucurară, de o ținură minte cât trăiră.

Băiatul, de ce creștea, d-aia se făcea mai isteț și mai iscusit. Nu mai trecu mult și iată că împăratul ajunsese la marginea groapei. Când fu la ceasul morții, el luă copilul pe genunchi și-i zise:

– Dragul tatei, iată că Dumnezeu mă cheamă. Sunt în clipa de a-mi da obștescul sfârșit. Eu văz că tu ai să ajungi om mare. Și chiar mort, oasele mele se vor bucura

în mormânt de isprăvile tale. Asupra cârmuirii împărăției n-am nimic să-ți zic, fiindcă tu, cu iscusința ta, știu că ai s-o duci bine. Un lucru numai am să-ți spui: vezi tu muntele acela de acolo, să nu te ducă păcatele să vânezi p-acolo, că este nevoie de cap. Acel munte este moșia lui Jumătate-de-om-călăre-pe-jumătate-de-iepure-șchiop; și cine calcă pe moșia lui nu scapă nepedepsit.

Acestea zicând, căscă gura de trei ori și-și dete sufletul. Se duse și el ca toată suflarea de pe pământ, de pare că n-a fost de când lumea și pământul.

Îl jeliră ai săi, îl jeliră boierii, îl jeli și poporul; în cele din urmă trebuiră să-l îngroape.

Aleodor, după ce se urcă în scaunul tătăne-său, deși copilandru, puse țara la cale ca și un om matur. Toată lumea era mulțumită de domnia sa, și oamenii se făleau că le-a fost dat de sus ca să trăiască în zilele lui.

Adesea ieșea Aleodor la vânatoare, ca să-și petreacă ceasurile ce-i prisoseau de la trebile împărăției. El ținea minte ce-i spusese tătăne-său și se silea să-i păzească cuvintele cu sântenie.

Într-o zi, nu știu cum făcu, dus fiind pe gânduri, și alunecă de călcă pe pământul pocitului de om. N-apucă să facă zece, douăzeci de pași, și iată că se pomeni cu dânsul dinaintea lui.

Acum nu-i era lui pentru că trecuse pe pământul omului celui slut și scârbos, ci îi era ciudă cum de să calce vorba tatălui său ce-i spusese cu grai de moarte.

Pocitania pământului îi zise:

– Toți nelegiuții ce-mi calcă hotarul cad în robia mea.

– Mai întâi trebuie să știți – îi răspunse Aleodor – că din nebăgare de seamă și fără de voia mea am călcat pe coprinsul tău, și n-am niciun gând rău asupra-ți.

– Eu te socoteam mai altfel; dară văz că ai de gând să-ți cei iertăciune de la mine ca toți fricoșii.

– Ba să mă ferească Dumnezeu! Eu ți-am spus curatul adevăr, și dacă vrei luptă, alege-ți: în săbii să ne tăiem, în buzdugane să ne lovim, ori în luptă să ne luptăm.

– Nici una, nici alta. Ci, ca să scapi de pedeapsă, alt chip nu e, decât să te duci să-mi aduci fața lui Verdeș împărat.

Aleodor voi să se codească oarecum, ba că trebile împărăției nu-l iartă să facă o călătorie așa de lungă, ba că n-are călăuz, ba că una, ba că alta; dar aș! unde vrea să știe pocitul de toate astea! El o ținea una, să-i aducă pe fața lui Verdeș împărat, dacă vrea să scape de ponosul de tâlhar, de călcător de drepturile altuia, și să rămâie cu sufletul în oase.

Aleodor se știa vinovat. Deși fără voia lui, dară știa că a făcut un păcat de a călca pe moșia slutului. Mai știa iară că de omul dracului, să dai și să scapi, să n-ai nici în clin, nici în mână cu dânsul. Făgădui în cele din urmă să-i facă slujba cu care-l însărcină.

Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepureschiop știa că, deoarece Aleodor i-a făgăduit, apoi are să-și ție cuvântul, ca unul ce era om de omenie, și-i zise:

– Pasă cu Dumnezeu, și să-ți ajute să vii cu izbândă bună.

Aleodor plecă. Și cum mergea el gândindu-se și răzgândindu-se cum să-și împlinească sarcina mai bine, căci își dăduse cuvântul, se pomeni la marginea unui eleșteu și o știucă se zbătea de moarte pe uscat.

Cum o văzu, el se duse să o ia, ca să-și aline foamea cu dânsa. Știuca îi zise:

– Nu mă omorî, Făt-Frumos; ci mai bine dă-mi drumul în apă, că mult bine ți-oi prinde când cu gândul n-ai gândi.

Aleodor o ascultă și o dete în apă. Atunci știuca îi mai zise:

– Ține acest solzișor, și când vei gândi la mine, eu voi fi la tine.

Flăcăul plecă mai înainte și se tot mira de o astfel de întâmplare.

Când, iacă se întâlnește cu un corb ce avea o aripă ruptă. Și voind să vâneze corbul, el îi zise:

– Făt-Frumos, Făt-Frumos, decât să-ți încarci sufletul cu mine, mai bine ai face să-mi legi aripa, că mult bine ți-oi prinde.

Aleodor îl ascultă, căci era băiat viteaz și de treabă, și îi legă aripa. Când era să plece, corbul îi zise:

– Ține penița asta, voinicule, și când vei gândi la mine, eu voi fi la tine.

Luă penița Aleodor, și-și cătă de drum. Dar nu făcu ca la o sută de pași și iată că dete peste un tăune. Când se gătea a-l strivi cu piciorul, tăunele zise:

– Cruță-mi viața, Aleodor împărat, și eu te voi mântui pe tine de la moarte. Ține acest pufuleț din aripioara mea, și când vei gândi la mine, eu voi fi la tine.

Auzind Aleodor unele ca acestea, și că îi zise și pre nume, odată ridică piciorul și lăsă pe tăune să se ducă în voia lui.

Și mergând înainte, cale de nu știu câte zile, dete de palatul lui Verdeș împărat. Cum ajunsese aci, se puse la poartă și așteptă că doar de va veni cineva să-l întrebe ce caută.

Stete o zi, stete două; și ca să vie cineva să-l întrebe ce voiește, ba. Când fu în ziua d-a treia, Verdeș împărat chemă slujitorii și le dete o gură de or pomeni-o.

– Cum se poate, le zise el, să stea omul trei zile la poarta mea și să nu meargă nimeni să-l cerceteze? Pentru asta vă plătesc eu simbrie? Pentru asta vă am eu la mine pe procopseală?

Slujitorii dedeau din colț în colț și nu știau ce să răspundă. În cele de pe urmă, chemă pe Aleodor și-l duse înaintea împăratului.

– Ce vrei, flăcăule, îi zise împăratul, și ce aștepti la poarta curților mele?

– Ce să voi, mărite împărate, îi răspunse el, iată sunt trimis să-ți cer fata.

– Bine, băiete. Dară mai întâi trebuie să facem legătura, căci așa este obiceiul la curtea mea. Ai voie să te ascunzi unde vei voi, în trei zile d-a rândul. Dacă fie-mea te va găsi, capul ți se va tăia și se va pune în parul ce a mai rămas, din o sută, fără cap. Iară dacă nu te va găsi, atunci cu cinste împărătească o vei lua de la mine.

– Am nădejde la Dumnezeu, mărite împărate, că nu mă va lăsa să piei. Parului îi vom putea da și altceva, nu tot cap de om. Să facem legătura.

– Așa?

– Așa.

Se puseră și făcură legătura; scriseră carte și o întâriră.

Viind fata de față, se învoiră ca a doua zi el să se ascunză cum va ști mai bine. Iară daca se învoiră, el rămase într-un neastâmpăr ce-l chinuia mai cumplit decât moartea. El se gândea și se răzgândea cum să se ascunză mai bine. Vezi că era vorba de capul lui, iară nu de altceva. Și tot mergând pe gânduri și tot plănuiind, iată că-și aduse aminte de știucă. Scoase solzul, se uită și se gândi la stăpâna lui: când, iată, mare, că știuca și venise și-i zise:

– Ce poțtești de la mine, Făt-Frumos?

– Ce poftesc? Iacă, iacă, ce mi s-a întâmplat. Nu știi tu ceva să mă înveți ce să fac?

– Ia nu te mai îngrija. Lasă pe mine.

Și îndată, lovind din coadă, făcu pe Aleodor un cosăcel și îl ascunse pe fundul mării, printre ceilalți cosăcei.

Când se sculă fata, își luă ocheanul și se uită cu el în toate părțile. Nu-l văzu. De unde ceilalți cari venise să o ceară în căsătorie se ascundeau prin pivniți, pre după case, pre după câte o șiră de paie, sau prin vreo culă părăsită, Aleodor se ascunse astfel, încât fata intră la

grije că o să fie biruită. Ce-i veni ei, se uită cu ocheanul și în mare, și îl zări pe fundul mării, printre cosăcei. Pasămite, ocheanul ei era năzdrăvan.

– Ieși d-acolo, hoțomanule, îi zise ea râzând. Ce mi te-ai posmăgit așa? Din coșcogeamite omul te-ai făcut un cosac și mi te-ai ascuns în fundul mării.

N-avu încotro și trebui să iasă.

Ea zise și împăratului:

– Mi se pare, tată, că flăcăul ăsta mi-a venit de hac. Și mult e nurliu și drăgălaș. Chiar de l-oi afla până la a treia oară, să-l ierți, tată, că nu e prost ca ceilalți. Boiul lui îl arată a fi ceva mai deosebit.

– Vom vedea, îi răspunse împăratul.

A doua zi, ce-i veni lui, se gândi la corb. Acesta fu numaidecât dinaintea lui și-i zise:

– Ce mă vrei, stăpâne?

– Ia uită-te, neiculiță, ce mi s-a întâmplat; nu știi tu ceva să mă înveți?

– Să cercăm.

Și lovindu-l cu aripa, îl făcu un pui de corb și îl vârî într-un stol de corbi ce se urcase până la vântul turbat.

Cum se sculă fata, își luă ocheanul și iarăși îl căută prin toate locurile. Nu e. Caută-l pe pământ, nu e. Caută-l prin ape și prin mări, nu e. Se luă de gânduri

fata. Când către nămiezi, ce-i veni ei, se uită și în sus. Și zărindu-l în slava cerului printre stolul de corbi, începu a-i face cu degetul, și-i zise:

– Ghidi, ghidi, tâlharule ce ești! Dă-te jos d-acolo, omule, ce mi te-ai făcut așa pitcoace de pasăre? Nici în rai nu scapi de mine!

Se dete jos, că n-avea ce face. Împăratul începu a se minuna și el de istețimea lui Aleodor și-și plecă urechea la rugăciunea fiicei sale.

Însă, fiindcă legătura era ca să se ascunză până de trei ori, împăratul zise:

– D-a minune, ia să vedem unde are să se mai ascunză?

A treia zi, dis-de-dimineată, se gândi la tăune. Acesta veni într-un suflet. După ce îi spuse ce voiește, tăunele zise:

– Lașă pe mine, și de te-o găsi, eu aci sunt.

Îl făcu o lindină și-l ascunse chiar în coada fetei, fără să simțea ea.

Sculându-se fata și luă ocheanul, îl căută toată ziua, și, ca să dea de dânsul, nici cât. Ea se da de ceasul morții, căci îl simțea, i se arăta ei a fi p-aci prin preajmă, dară de văzut nu-l vedea. Căută cu ocheanul prin mare, pre pământ, prin văzduh, dară nu-l văzu nicăieri. Către seară, obosită de atâta căutare, strigă:

– Ci ia arată-te odată! Te simți că ești p-aci p-aproape, dară nu te văz. Tu m-ai biruit, a ta să fiu.

Dacă auzi el că este biruită, se dete binișor jos din coada ei și se arătă. Împăratul n-avu nici el ce mai zice, și îi dete fata. Când plecară, îi petrecu cu mare cinste și alai, până afară din împărăția lui.

Pe drum, ei stătură să facă popas. Și după ce îmbucară câte ceva, el puse capul în poala ei și adormi. Fata de împărat, tot uitându-se la el, i se scurgea ochii după frumusețea și după boiul lui. Inima îi dete brânci și ea nu se putu opri, ci îl sărută. Aleodor, cum se deșteptă, îi trase o palmă de auzi câinii în Giurgiu. Ea plânse și îi zise:

– I! Aleodor dragă, dară grea palmă mai ai!

– Te-am pălmuit pentru fapta ce ai făcut; căci eu nu te-am luat pentru mine, ci pentru cela ce m-a trimis pe mine.

– Apoi bine, frățioare, de ce nu mi-ai spus așa de acasă; căci atunci știam și eu ce să fac; dar lasă, nici acum nu e timpul trecut.

Pornind și de aci, ajunseră cu sănătate la Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop.

– Iată, m-am închinat cu slujba, zise Aleodor, și voi să plece.

Fata, când văzu pe această iazmă, se cutremură de scârbă și nu voia să rămâie la dânsul o dată cu capul.

Slutul se dete pe lângă fată și începu s-o lingusească cu vorbe mierloitoare și să se ia cu binele pe lângă dânsa.

Dară fata îi zise:

– Piei de dinaintea mea, satano, că te trimit la mumă-ta, Iadul, care te-a vărsat pe fața pământului.

Sluțenia de neom se topea de dragostea fetei, se lungea cu burta pe pământ și umbla cu șoșele, cu momele, să înduplece pre fată a-l lua de bărbat.

Dară, aș! feritu-l-a sântulețul să se apropie de dânsa! Căci îl ținea ținuit în loc cu ochii cât de colo. Din satană, din iazmă și din spurcăciune nu-l mai scotea.

– Piei, necuratule, de pe fața pământului, să scape lumea de o ciumă și de o holeră ca tine!

Mai stărui ce mai stărui, și dacă se văzu înfruntat până într-atât, iazma plesni de necaz, cum de să fie el ocârât atât de mult de o cutră de muiere.

Atunci Aleodor întinse cuprinsul său și peste moșia lui Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop, luă de soție pe fata lui Verdeș împărat și se întoarse la împărăția lui.

Când îl văzură alde gloatele venind teafăr, alături cu o soțioară de-i râdea și stelele de frumoasă, îl primiră

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Corectura.ro / Evelin Ceciu, Cristiana Ciarec

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezca

© 2024-2025 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL

pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Povești nemuritoare. - București : Cuantic, 2024-2025

6 vol.

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 6. - 2025. - ISBN 978-630-6653-40-9

82

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul 6

CUANTIC

București

2025

N. FILIMON

Omul de flori cu barba de mătăasă sau povestea lui Făt-Frumos.....	5
---	---

POVESTE POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

Tei Legănat.....	22
Cotocilă Împărat, Ban Mărtan.....	36
Împărătița pisică.....	41

POVESTE ITALIANĂ

Enea, scroafa albă și cei 30 de purceluși.....	52
Romolo și Remo.....	54
Berta și Nerone.....	56
Printul îngâmfat.....	58
Barca fermecată, care merge pe mare și pe uscat.....	68
Zâna Morgana.....	76
Betta.....	83
Frumoasa cu steaua de aur.....	89
Cola-Pește.....	100
Pășaniile lui Giufă.....	104
Frumoasa din palatul fermecat.....	112

POVESTE A PIEILOR-ROȘII

Haiawatha.....	133
Insula Morților.....	139
Steaua-Căzătoare.....	143

POVESTE ELVEȚIANĂ

Cum a fost Coli prins de un crap.....	146
--	-----

POVESTE PERSANĂ

Sahm și Zal.....	150
------------------	-----

POVESTE AFRICANĂ

Ultimul rege-maimuță.....	166
---------------------------	-----

POVESTE AUSTRIACĂ

Balaurul lacului.....	171
-----------------------	-----

POVESTE GREACĂ..... 178 |

Zmeul cel cu mare faimă.....	178
Cosânzcana.....	188

POVESTE ENGLEZĂ

Fântâna celor trei capete.....	205
--------------------------------	-----

Picurărușul.....	218
Legenda cărțiței.....	224
Povestea celor trei mincinoși.....	226
Fata moșului cea înțeleaptă.....	236

POVESTE MEGLENOROMÂNĂ

O poveste cu un morar spân.....	242
Povestea lui Niță lăudărosul.....	246

POVESTE ISTROROMÂNĂ

Daurita.....	252
Moșneagul și ciobotarul.....	261

Omul de flori cu barba de mătasă sau povestea lui Făt-Frumos

A FOST ODATĂ, ca niciodată, dacă n-ar fi fost, nici că s-ar fi povestit, când lupii beau tutun și urșii făceau săpun, de-și ungeau femeile fețele și unchișii bărbile. A fost odată un împărat mare și tare; după ce bătutu pre toți împărații pământului și le luă împărățiile, se însură și făcu trei fete: una cu soarele-n frunte, alta cu luna în spate, iar cea mai mică cu luceafărul de dimineață iarăși în frunte; și toate erau mai frumoase decât zânele munților și ale pădurilor.

Aceste fete se duseră la scăldat și intrară într-o baie de marmură; dar deodată se ridică o furtună pe cer și le răpi pe câte trele. Ajungând la urechile împăratului această întâmplare, i se tăie inima și muri lăsând pe împărăteasă văduvă.

Într-o zi, împărăteasa se apucă să măture pân casă, dar pe când mătura, îi sări un bob de piper în poală; ea luă bobul și-l puse pe sobă, dar el sări și de acolo iar în poala împărătesei. Văzând împărăteasa că nu poate

scăpa de dânsul, îl înghiți și nascu un copil cu părul de aur.

Acest copil creștea în trei zile cât cresc alți copii în 30 de ani și se făcea voinic ca brazii munților. Împărăteasa îl dete la dascăl de învăță toate măiestriile lumii și, temându-se ca să nu-l piarză, îi făcu o colivie de aur, și-l închise într-însă, dându-i jucării copilărești ca să-i treacă de urât.

Într-o zi trecu p-acolo o babă cu două tipsii cu aur; feciorul de împărat o văzu și trăgând cu arcul îi sparse amândouă tipsiile. Baba se uită în sus și, văzându-l, îi zise:

– Lua-te-ar mama vântului turbat, care a luat pe câte trele surorile tale.

Feciorul de împărat, cum auzi blestemul babei, chemă pe mumă-sa și-i zise:

– Ian spune-mi, mamă, am avut eu surori ori nu?

– N-ai avut, dragul mamei, nicio soră, răspunse împărăteasa.

– Spune-mi drept, mamă, că dacă nu, mă vei pierde.

Văzând însă că mumă-sa nu voia să-i spuie adevărul, se făcu bolnav și-i zise că dacă nu-i va da țâța pe sub talpa casei, el va muri. Împărăteasa fâgădui că-i va împlini această cerere. Atunci el se sculă din pat și

ridică talpa casei, și mă-sa pusă țâța sub talpă, dar el lăsă talpa cam greu peste țâța, zicând iarăși mă-sei:

– Spune-mi, mamă, am avut eu alți frați sau surori?

Deocamdată mumă-sa nu voi să-i spuie, dar el lăsă talpa și mai mult, atunci mumă-sa, nemaiputând să rabde, zise:

– Să știi, fătul meu, că ai avut trei surori mai frumoase decât zânele râurilor și ale pădurilor, dar le-au răpit cei trei zmei, care locuiesc pe tărâmul celălalt.

– Spune-mi acum ce fel de om a fost tată-meu, care sunt armele care purta și pe ce cal încălica!

– Tată-tău a fost un mare viteaz și s-a bătut nouă ani cu zmeul Răchită înflorită, ca să ia pe soră-sa de nevastă; armele lui sunt îngropate la rădăcina unui plop în grădină, iar calul paște iarbă pe livede.

Atunci el încredințându-se despre toate, i-a dat drumul și, ducându-se la un vrăjitor, i-a spus tot ce aflase de la dânsa.

– Ei bine, zise vrăjitorul, acum du-te și ia frâul și-l sună în trei părți ale livezii.

El luă frâul și-l sună la cele trei părți ale livezii, și îndată veni la dânsul o mârțoagă de cal șchiop, olog și plin de bube. Făt-Frumos îi dete un picior în piept și se duse d-a berbeleacul cale de două zile și două nopți.

LEPIS | We know books

Sună frâul de al doilea și de al treilea, dar tot acel cal veni. Văzând aceasta, scoase paloșul să-l înfigă în pieptul calului. Dar calul îi zise:

– Făt-Frumos, nu mă omorî, ci du-te de taie trei sute de viței de la trei sute de vaci, și dă-mi mie laptele să-l beau.

Făt-Frumos făcu precum îi zise calul, iar peste trei zile sună iarăși frâul, dar d-astă dată veni un cal ca un zmeu și-i zise:

– Ia-ncalecă acum pe mine și atinge-mă de trei ori cu scările.

Făt-Frumos împlini voia calului și după ce se plimbă puțin cu dânsul îl atinse de trei ori cu scările; atunci calul deschise 12 aripi și zbură cu dânsul până la vântul turbat, apoi, coborându-se tot pe locul de unde plecase, zise:

– Făt-Frumos, dacă vrei să te slujesc cum se cade, să mai tai șase sute de viței de la șase sute de vaci și să-mi dai laptele să-l beau.

Făt-Frumos împlini și această poruncă a calului; iar peste trei zile veni împlotoiat și încoif¹, și sună frâul. Calul veni și el numaidecât înșelat și înfrânat; apoi zise:

– Iată-mă, stăpâne, gata la poruncile tale.

¹ Cu platoșă și coif.

Făt-Frumos încălecă pe cal și se duse, și iar se duse, cale lungă și nătângă, ca Dumnezeu să ne ajungă, iar când soarele ajunsese pe la chindii, intră într-o pădure neagră și întunecoasă.

După ce călători câțva timp pân' acea pădure, calul se opri în loc și-i zise:

– Stăpâne, uită-te bine înainte și-mi spune ce vezi?

Făt-Frumos se uită, dar nu văzu nimic. Calul iar îi zise să se uite; atunci el se uită cumsecade și văzu o mulțime de șerpi cu capetele ridicate până la cer, și vărsând flăcări de foc din guri. El spuse calului ce văzuse, dar calul îi zise:

– Stăpâne, noi trebuie să trecem prin mijlocul acelor balauri; bagă dar mâna în urechea cea dreaptă și scoate un arc cu săgeți, și când vom fi aproape de dânșii să slobozi o săgeată și ei ne vor face loc să trecem.

Făt-Frumos făcu cum îi zise calul; iar când ajunsese aproape de balauri, trase o săgeată, și ei de frică plecară capetele la pământ și-i lăsară să treacă. De aci plecă iar înainte și dete peste o câmpie cu păduri frumoase de chiparos, cu iarbă verde ca mătasea și cu mulțimi de fântâni cu apa limpede ca viorea și rece ca gheața; iar la căpătâiul acelei câmpii era un palat cu totul și cu totul de argint.

Cum ajunse la palat, bătu în poartă și ieși înaintea o fată frumoasă; el îi arătă un inel de aur, pe care, cum îl văzu fata, cunoscă că Făt-Frumos îi este frate și-l strânse în brațe, apoi îi zise:

– Fugi, frate, că de te va găsi zmeul aici, te va omorî.

– Ian spune-mi, întrebă Făt-Frumos, ce semne are zmeul când vine?

– El își trimite buzduganul înainte, răspuse fata.

Nu trecu mult și buzduganul veni; și după ce bătu de trei ori în poartă se puse în cui.

Făt-Frumos luă buzduganul și învârtindu-l de trei ori, îl azvârli înapoi la zmeu, apoi încalicând pe cal se duse de se ascunse sub podul de argint. Zmeul îi dete cu scările și-i zise:

– Hi! cal de zmeu de paraleu, mergi înainte, că n-am frică de nimeni, decât de Făt-Frumos; dar el este pe tărâmul celălalt și nu crez să-i fi adus corbul osciorul și vântul perișorul.

– Ba poate l-o fi adus, zise Făt-Frumos, ieșind de sub pod.

Zmeul se repezi la dânsul și-i zise:

– Cum vrei să ne batem? În săbii să ne tăiem sau în luptă să ne luptăm?

– Ba în luptă, că-i mai dreaptă, zise Făt-Frumos.

Apoi, după aceea, amândoi voinicii se luară la luptă: Zmeul adusă pe Făt-Frumos și îl băgă în pământ până la genunche, Făt-Frumos învârti pe Zmeu și băgându-l în pământ până la gât îi tăie capul, pe când calul lui omora pe al zmeului. Făt-Frumos scoase un bici și, plesnind de trei ori, făcu palatul zmeului o nucă, o băgă în buzunar și plecă înainte.

După ce călători câțva timp, dete peste un palat cu totul și cu totul de aur, bătu în poartă și ieși înaintea-i o fată foarte frumoasă, îi arătă și ei inelul cel de aur, pe care, cum îl văzu, cunoscă pe Făt-Frumos de frate și strângându-l în brațe îi zise:

– Fugi, frățiorul meu, căci, de va veni zmeul, te va face mici sfârâme.

– Ian spune, întrebă Făt-Frumos, ce semne face zmeul când vine?

– El își trimite buzduganul înainte, răspuse fata.

Nu trecu mult și buzduganul veni, apoi după ce bătu de trei ori în poartă, se puse în cui. Făt-Frumos îl luă din cui și-l azvârli înapoi la zmeu, iar după aceea încalică calul și se ascunse sub podul de aur al palatului. Zmeul veni c-o falcă-n cer și cu alta-n pământ, dar când ajunse la capul podului, calul lui începu să se tragă înapoi; zmeul îi dete cu scările și-i zise:

Editor:

Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:

Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:

Mihaela Mănoiu

Corectură:

Hadrian Mateescu

Volum îngrijit de:

Lucia Ovezea

© 2024-2026 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL

pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.rofacebook.com/edituracuanticinstagram.com/edituracuantic**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României****Povești nemuritoare.** - București : Cuantic, 2024-

vol.

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 7. - 2026. - ISBN 978-630-6653-53-9

82

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

We know
books

Povești nemuritoare

volumul **7****CUANTIC**București
2026

Îl află la gura peșterii, într-o băltoacă de sânge, mișcându-și neputincios coada păroasă. Pachacamac strigă atunci tatălui său:

– O, soare, tu care ți-ai recăpătat puterea mulțumită jertfei lui, arată-ți mărinimia și nu-l lăsa să piară: fă-l să slujească oamenilor și de acum încolo!

– Fie! răspunse astrul coborând toată strălucirea razelor lui asupra trupului însângerat.

Lumina orbitoare îl sili pe Pachacamac să închidă ochii. Când și-i deschise, zări un animal minunat, cu o blană roșcată, moale, și cu o privire nespus de blândă. Soarele strigă:

– Această făptură se va numai *lama* și va fi tovarășul nedespărțit al oamenilor pentru care s-a jertfit. Va trăi întotdeauna în creierul munților. Nici pe tine nu te vor uita muritorii. Pe aceste locuri se va ivi o stirpe nouă cu numele de nazca. Ea va ridica în cinstea ta un oraș care îți va purta numele...

CUPRINS

POVESTE POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

Câmpan Verde și Frumos.....	5
Petru Cenușă.....	22
Un ochi plânge, unul râde.....	38
Voinic de Plumb.....	53

POVESTE BABILONIANĂ

Pe aripile Vulturului.....	90
----------------------------	----

POVESTE HITTITĂ

Uriașul de piatră.....	101
------------------------	-----

POVESTE EGIPTEANĂ ANTICĂ

Ochii Adevărului.....	115
-----------------------	-----

POVESTE DIN VREMEA VECHILOR FARAONI

Insula șarpelui proroc.....	124
-----------------------------	-----

POVESTE VECHIE EGIPTEANĂ

Ursita fiului de faraon.....	133
------------------------------	-----

POVESTE EGIPTEANĂ STRĂVECHE

Frații învrăjbiți.....	152
------------------------	-----

POVESTE EGIPTEANĂ

DIN VREMEA ULTIMILOR FARAONI

Învățăatul Satni și fiul său, Senosiris.....	171
--	-----

POVESTE POPULARĂ ISRAELITĂ

Înțeleptul Solomon și vicleanul Asmodeu 187

POVESTE DIN INDIA VECHIE

Omul cu toiag de abanos..... 199

POVESTE INDONEZIANĂ DIN BORNEO

Crăiasa albinelor albe..... 215

POVEȘTI CHINEZEȘTI

În căutarea soarelui 222

Penelul fermecat 226

POVESTE TIBETANĂ

Povestea grăuntelui de orz 234

VECHE POVESTE JAPONEZĂ

Pescarul și fiica regelui mării..... 245

VECHE POVESTE IROCHEZĂ

DIN AMERICA DE NORD

Demonul cascadei Niagara 256

POVESTE AZTECĂ

Floarea podișurilor pustii..... 265

VECHE LEGENDĂ PERUVIANĂ

Vrăjitorul fără oase..... 273

Câmpan Verde și Frumos

A FOST ODATĂ un împărat sărac, care avea un fecior și trei fete. El lăsă cu limbă de moarte ca feciorul său să mărite fetele, dar să nu se uite la cine le dă. Oricine ar veni la împărăție, ziua ori noaptea, să le dea pe rând.

Acum, într-o seară, după moartea împăratului, stăteau câte patru la masă și vorbeau de trebile împărăției. Când, deodată, se lăsă, ca din senin, o negură deasă; iar feciorul de împărat zise către soră-sa cea mai mare să iasă și să vadă cine este. Dar, cum ieși fata afară, pâcla o luă și se duse cu ea – unde, nu se știe. Fratele și surorile celelalte se mirară și-și făcură cruce de așa întâmplare.

A doua seară, tot la vremea mesei, veni o negreață de ciori care se lăsară pe curți, atât de multe că nu mai aveau loc. Atunci feciorul de împărat strigă la sora cea mijlocie să iasă afară și să vadă ce este. Ciorile o luară și se duseră cu dânsa.

A treia seară se stârni un vuiet grozav și o vântoasă năprasnică veni. Feciorul iar trimise pe soră-sa cea mai mică să vadă ce este, dar vântoasa o luă și se duse cu dânsa.

Rămânând singur și pustiu, feciorul de împărat s-a întristat mult și l-a prins o jale grozavă și un dor de surorile lui. Se hotărî atunci să se ducă după ele, ca să le găsească. Își luă un buzdugan în mână și purcese pe cale.

Dar tot mergând el așa, numa ce-și luă seama că nu și-a încercat puterile niciodată să vază cât ar zvârli de departe cu buzduganul. Aruncă buzduganul înainte și izbi o babă care mergea la apă. Baba îl blestemă cu foc:

– Dragu mătușei, Ioane, să nu-ți iasă sufletul din oase până nu te-oi bate cu *Câmpan Verde și Frumos*, și nici odihnă să n-ai până atunci!

Auzind așa blestem, se mâhni Ionică, feciorul de împărat, și părăsi calea surorilor, luându-se după *Câmpan Verde și Frumos*. A mers el mult, prin pustietăți nestrăbătute, în depărtări nemaivăzute de firea omească și a ajuns la niște codri mari și bătrâni. Când a intrat în codru, s-a înnoptat.

Tot mergând așa pe dibuite, numai ce văzu o zare de foc, care pieria și iar se ivea. Tot mergând în partea aceea, cu gândul că acolo o fi *Câmpan Verde și Frumos*, ajunsese la un foc mare de trei stânjeni de lemne, care ardea cu niște vâlvori cât casa. Împrejurul focului era încolăcit de trei ori un balaur.

– Bună vremea, boieri mari! zise băiatul.

– Mulțumim d-tale, băiete Ioane, răspuse balaurul. Dar ce vânt dușman te-a împins p-aici, unde n-a ajuns nici picior de om pământean până acum?

Feciorul de împărat își spuse păsul, apoi întrebă pe balaur dacă nu cumva are vreo știință unde sălășluiește *Câmpan Verde și Frumos*. Balaurul zise că a umblat lumea și-n lungiș și-n curmeziș, „dar de numele ăsta n-am mai auzit”.

– Dar, zise el, să chem lighioanele din împărăția mea, că poate o ști vreuna.

Și balaurul a șuierat o dată din deștiul ăl mic și-au început să curgă gloată mare de lighioane, mari și mici, care erau subt stăpânirea lui, dar niciuna din ele n-a avut vreo știință despre *Câmpan Verde și Frumos*.

Atunci balaurul îl îndreptă pe Ionică, feciorul de împărat, la fratele lui ăl mijlociu.

Ducându-se pe cale Ionică, numa ce vede un lup cu un picior rupt și vruse să repează baltagul în el, ca să-l omoare, dar deodată auzi cum lupul îi zice cu grai omenesc:

– Băiete Ioane, nu mă ucide, ci mai bine leagă-mi piciorul în lopățele și mă unge cu unsoare, că vreodată ți-oi prinde bine.

Feciorul de împărat făcu așa cum grăi lupu și apoi auzi dihania zicându-i:

– Când te-i gândi la mine, să știi că sunt lângă tine.
Tot mai mergând el pe cale, întâlnește o cioară cu aripa ruptă. El vruse s-o omoare, dar cioara îl rugă, întocmai ca lupul, să-i dea o mână de ajutor și să-i lege aripa, că i-o fi spre folos.

Ionică făcu așa și pasărea îi mulțumi, zicându-i:

– Când te-i gândi la mine, să știi că sunt lângă tine.

Apoi purcese iar pe cale feciorul de împărat și merse, merse, până ce se făcu noapte, într-o pădure uriașă. Acolo, departe de tot, zări o licărire de foc și se îndreptă spre ea. Când ajunse, văzu un foc mare, de șase stânjeni de lemne, iar împrejurul focului un balaur înfricoșat era încolăcit de șase ori. Dacă ajunse acolo, Ionică grăi:

– Bună vreme, mici copii!

– Mulțumim d-tale, băiete, răspunse zmeul. De te-a învățat cineva, bine ți-a priit; de ai făcut de capul tău, bun cap ai avut, că de nu ziceai așa, te mâncam. (Pasă-mi-te că pe băiat îl învățase balaurul dintâi.) Dar ce vânt te-a aruncat pe-aici? Că prin partea asta nici pasăre cerească nu poate viețui, darmită om pământean?

Feciorul de împărat îi povesti totul, apoi îl rugă să-i dea vreo știință despre Cămpan Verde și Frumos. Dar degeaba! Nici balaurul și nici potopul de viețuitoare pe

care le-a chemat n-au știut nimic. L-a îndreptat însă la fratele cel mai mare.

Pe acela l-a găsit în jurul unui foc de doisprezece stânjeni, încolăcit de douăsprezece ori. Balaurul l-a întrebat, ca și ceilalți doi frați, ce caută; apoi, aflându-i păsul și neștiind nimic despre Cămpan Verde și Frumos, a chemat și el viețuitoarele de sub stăpânirea lui. Dar niciuna n-a fost în stare să-i dea vreo lămurire.

Atunci zmeul zise:

– Ei, băiete Ioane, d-acu' să mai stai nițel până oi mânca.

Și aduse șase buți de vin, șase care de pâine și șase ialoviți¹ grase. Apoi zise feciorului de împărat:

– Dacă nu m-oi sătura cu toate-astea, am să te mânânc și pe tine.

Pe când sta la masă, veni un ciocârlan șchiop. Balaurul îl întreabă de ce a întârziat atâta.

– Să am iertăciune, măria-ta, zise el, dar am fost cale depărtată.

– Dar de Cămpan Verde și Frumos n-ai auzit?

– Cum să n-aud, răspunse ciocârlanul, că chiar de la grajdul lui am pornit, unde unul din argați m-a lovit cu un măturoi peste picior și d-aia sunt șchiop.

¹ Vacă grasă.

Balaurul atunci îi porunci numaidecât să ia îndată pe Ionică și să-l ducă tocmăi acolo. Dar ciocârlanul se văicărea că e șchiop și nu poate să-l ducă. Dar porunca era neclintită.

Când a fost să plece, balaurul a chemat la o parte pe feciorul de împărat și i-a zis:

– Bagă de seamă să nu te înșele, că el are să te ducă până la o apă lată, de unde se văd seraiurile lui Câmpan Verde și Frumos, ca o stea numai, și o să vrea să te lase. Dar tu să spui că nu le vezi deloc, când ți le-o arăta. Și atunci are să te suie în înaltul cerului și are să te lase pe pământul lui Câmpan Verde și Frumos.

Ionică mulțumi balaurului pentru povețe și pentru ajutor și porni cu ciocârlanul la drum.

Tot mergând așa pe cale, găsiră o mreană pe care o zvârlise un val pe uscat și se zbătea de moarte, săraca! Ion vru s-o prinză și s-o mănânce, dar ea îi zise:

– Băiete Ioane! nu mă omorî; carnea mea e ca iasca și n-ai s-alegi nimic de ea. Du-mă în baltă și ți-oi prinde vrodată bine.

Feciorul de împărat făcu așa. Apoi porniră iar înainte, până ce ajunseră la o apă mare. Ciocârlanul arătă în partea cealaltă seraiurile lui Câmpan Verde și Frumos. Băiatu Ion zise că nu le vede.

Atunci ciocârlanul îi șterse o palmă și îl luă sub aripă, înălțându-se cu el în slava cerului și apoi îl lăsă pe pământ. Ajungând la Câmpan Verde și Frumos, îl găsiră dormind în leagăn. Se culcă lângă dânsul și feciorul de împărat. Când s-au sculat, amândoi deodată, Câmpan Verde și Frumos l-a întrebat:

– Să ne luptăm, în săbii să ne tăiem, ori să ne prindem frați de cruce?

Feciorul de împărat zise:

– Mai bine să ne prindem frați de cruce.

Și au viețuit amândoi laolaltă în pace și bună înțelegere, vreme îndelungată, până ce, viindu-i vremea lui Câmpan Verde și Frumos să se ducă la biserică, într-una din zile cheamă pe feciorul de împărat și-i zice:

– Frate Ionică! Uite toate cheile de la toate odăile, să umbli prin toate, numai în fundul casei, la ușa care îi legată c-un tei și c-un curmei, să nu umbli, că de amândoi o fi rău.

Feciorul de împărat umblă prin toate odăile și, când ajunge la cea legată c-un tei și c-un curmei, se întrebă ce să fie. Intră și acolo, și văzu că în mijlocul odăii era un stâlp de fier; iar de stâlp era legat un zmeu de tatăl lui Câmpan Verde și Frumos. Cum îl văzu zmeul pe băiat, grăi:

Editor:
Hadrian Mateescu

Grafică originală copertă:
Vox 2000 Com S.R.L.

Tehnoredactare:
Mihaela Mănoiu

Corectură:
Hadrian Mateescu

Volum îngrijit de:
Lucia Ovezea

We know
books

© 2024-2026 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL
pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Povești nemuritoare. București : Cuantic, 2024-

vol.

ISBN 978-630-6653-17-1

Vol. 8. - 2026. - ISBN 978-630-6653-60-7

82

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

Povești nemuritoare

volumul **8**

CUANTIC

București
2026

POVEȘTI POPULARE ROMÂNEȘTI, DIN BANAT

Povestea lui Abrud.....	5
Din purcar, călugăr.....	34

BASME SÂRBO-CROATE

Inelul făcător de minuni.....	40
Omul de fier.....	59
Balaurul și feciorul de împărat.....	68
Fântâna de Aur.....	80

POVEȘTI POPULARE TURCEȘTI

Povestea tăietorului de lemne.....	94
Mireasa cea bătrână.....	100
Țăranul și Sultanul Mahmut.....	107
Keloglan și fata de padișah.....	113
Mărul care râde și mărul care plânge.....	128
Povestea babei și a cocoșului.....	136
Povestea lui Atoglu și a lui Gulhanâm.....	139
Zâna din portocală.....	151

POVEȘTI POPULARE CHINEZEȘTI

O călătorie ciudată.....	162
Zoreaua nestemată.....	172

Maimuțele și lăcustele.....	175
Cum s-a tras cu arcul în lună.....	177
Băta Răzbunării.....	183
Cocorii.....	188
Povestea casei.....	192
Unchiașul cu toba de aramă.....	195
Iepurele judecător.....	202
Răzbunarea iepurelui.....	204
Tigrul care caută un maestru.....	206
Trei frați.....	209
Praful de aur.....	211
Pasărea Fericirii.....	214
Corabia prețioasă.....	219

POVEȘTI MAGHIARE

Poveste despre mațe, picioare și mâini.....	233
Iepurele și căpățâna de varză roșie.....	234
Lupul și plugarii.....	235
Tâlharul și copilul.....	237
Vulturul și corbul.....	238
Racii.....	239
Bradul și trestia.....	241

POVEȘTI DIN SICILIA

Don Giovanni Misiranti.....	242
Omul să-și fină vorba și boul, coarnele.....	253

Povestea lui Abrud

A FOST ODATĂ demult, demult, un moș și o babă. Și moșul avea un fecior, iar baba avea o fată.

Într-o sară, feciorul și fata se duseră în vecini, la șezătoare. Ieșind stăpâna casei afară, văzu în ocolul vecin o vacă neagră, mare și frumoasă. Intrând în casă, zise către Abrud:

– Abrude, la voi în ocol se vede o vacă neagră, frumoasă.

Abrud ieși repede și merse numaidecât acasă și când să intre în ocol, dete piept cu o vacă frumoasă, neagră. Cum o văzu, îl cuprinse o frică de moarte, dar vaca d-odată începu a vorbi și îi zise:

– N-ai nicio frică, Abrude, dragu-meu, că eu sunt mama ta bună și m-am prefăcut în vacă și am venit să te scap de hăranca¹ ta de măștihoaică, că ea vrea să-ți mănce capu.

¹ Femeie rea.

Auzind Abrud vorbele acestea frumoase, îndată se liniști și începu a săruta vaca, adevărat pe buna lui mamă, o luă înapoi și o duse în grajd și îi dădu fân să mănce.

Merse apoi de spuse lui tată-so și la măștihoaiă că le-a dat norocul o vacă frumoasă.

A doua zi dimineața, măștihoaiă lui Abrud îi puse merinde – aiu¹ și mălai, și-l trimise cu vaca la pășunat.

Ajungând la islaz, vaca îl întrebă pe Abrud ce merinde i-a pus măștihoaiă-sa.

Abrud i-a răspuns:

– Aiu și mălai!

Atunci vaca i-a zis:

– Aruncă aiu în spini, iar mălaiu dă-mi-l să-l mănec eu!

Tu prinde-mă de cornul drept și zi așa: „Așterne-te, masă întinsă cu mâncări și cu beuturi, cu lăutași și ceterași!”

Abrud făcu așa după cum îl învățase maică-sa, vaca, și d-odată se întinse înaintea lui o masă cu toate bună-tățile și cu tot felul de mâncări și beuturi, cu lăutași și cu ceterași, de era mai mare dragul să stai s-o privești.

Abrud se așeză la masă și începu să mănec cu mare pofță, că era tare flămând și setos. Mănecă și beu din toate bună-tățile până se sătură bine, de puteai omorî purecele pe foalele lui, așa se săturase.

¹ Usturoi.

După ce se sătură bine și după ce îi cântară frumos lăutașii și ceterașii, maică-sa îi zise:

– Prinde-mă de cornu stâng și zi așa: „Strânge-te, masă-ntinsă cu mâncări, cu beuturi, cu lăutași și cu ceterași!”

Abrud făcu așa cum îl învățase maică-sa, iar masa se strânse îndată. Ori de câte ori îi era foame, făcea după cum îi spusese maică-sa.

Apropiindu-se sara, porni cu vaca cătră casă. Măștihoaiă-sa, după ce Abrud legă vaca în grajd și îi așternu paie curate, merse cu șustariu¹ să mulgă vaca, dar văzu că vaca are lapte foarte puțin. Dimineața, a doua zi, vaca avu lapte mult, de n-a încăput în șustari, așa că afurisita de măștihoaiă începu să bănuiască pe Abrud că peste zi, când șede cu vaca în pășune, mulge vaca și bea el laptele și pentru aceea n-are vaca lapte sara.

Mânezi, baba își mână fata la pășunat cu Abrud, zicându-i să bage de seamă nu cumva mulge el vaca și bea laptele.

Ajungând la islaz, vaca începu să pască, iară ei se puseră să se odihnească la umbră.

¹ Vas în care se mulge vacile.

LIBRIS | we know books

La prânz, știind vaca pentru ce a venit fata babilii cu Abrud, îi zise:

– Abrude, dragu mamei, când ți-i foame și vrei să mânci, întâi zici așa: „Adormiți doi ochi ai fetii”, și după ce vezi că fata a adormit, fă celelalte așa cum te-am învățat eu și așa fata nu va vedea nimica și nu va avea ce să spună maicii sale, când vom ajunge pe sară acasă.

Abrud făcu așa cum îl învățase buna lui mamă și iarăși se ospătă și se sătură bine, iar cătră sară plecară cătră casă. Fata babilii însă era tare supărată că nu știa ce să-i răspundă maicii sale, când o întreba-o ce s-a petrecut cu vaca, că mai tot timpul cât au stat acolo, ea a dormit la umbră.

Mergând sara acasă, Abrud legă vaca în grajd, îi așternu iară paie curate și veni baba să mulgă vaca. Nici acuma nu avu vaca lapte și întrebă fata: cine a mulș vaca.

Fata nu i-a putut spune nimic și mamă-sa se supără foc pe ea.

A doua zi iară mână baba pe fata ei cu Abrud, să pășuneze vaca, dar la plecare i-a spus fetei așa:

– Dacă nici astăzi sara nu mi-i ști spune cine mulge vaca, apoi în casa mea nu mai ai ce căuta! Du-te unde te duc doi ochi!

Văzând fata că mamă-sa se supărase foc pe ea, se puse pe grije. Nu știa ce să facă să nu o mai fure somnul. Își aduse aminte că aproape de ei este o babă vrăjitoare, se duse până la ea și îi povesti toată pățania cu maică-sa și cu vaca. Baba vrăjitoare îi dete trei fire de păr de lup și îi spuse fetei ca la plecare să-și ieie cu ea cele trei fire de păr de lup și să și le pună sub cap, când va lovi-o somnul, că atunci ochiul pe partea pe care va dormi va rămâne treaz și așa va vedea tot ce se petrece cu vaca. Fata era acum foarte voioasă. A doua zi dimineața plecară iară la pășunat amândoi. Vaca, cum ajunseră pe islaz, se apucă să pască, iar ei doi se așeară iar la umbră și de la o vreme îi cuprinse somnul.

Fata luă cele trei fire de păr de lup, le așeză sub cap și se puse să se hodinească. Nu trecu ca de când începui să vă povestesc și fata, obosită și de-drum, și de căldură, începu a sforăi, de credeai că mână o turmă de porci.

Văzând Abrud că soră-sa doarme și fiindu-i foame, zise: „Închideți-vă doi ochi ai fetei!”

Prinse apoi de cornul drept al vacii și zise: „Așterne-te, masă-ntinsă, cu mâncări, cu beuturi și cu lăutași și ceterași!”

Masa se întinse și Abrud se așeză la ea și începu a mânca și a se ospăta, iar lăutașii și ceterașii îi cântau

BRIS books
tot felul de cântece frumoase, de mai mare dragu să le ascuți.

După ce se sătură bine, Abrud merse la vacă, o prinse de cornul stâng și zise: „Strânge-te, masă-ntinsă, cu mâncări, cu beuturi și cu lăutași și ceterași!” Și masa se strânse îndată.

Acuma, fata babii era tare voioasă că ea a văzut cu un ochi tot ce s-a petrecut, și abia aștepta să se facă sară, să-i poată povesti maicii sale cele ce a văzut și a auzit.

Cum ajunseră sara acasă, fata îndată începu a povesti maică-si tot ce a văzut și ce a auzit.

Atâta i-a mai lipsit afurisitei de babe, că din acel ceas bietul moș n-a mai avut zi bună: una-ntr-una îl necăjea baba să taie și să taie vaca, că dacă nu o taie, cu ea nu mai mănă dintr-o pâne.

– D-apoi cum să tai așa o bunătate de vacă, măi babo, că vezi că ea ne hrănește cu lapte, cu brânză, cu unt. Ș-apoi ce să facem cu atâta carne, că acuma-i cald și carnea se strică, eu zic că mai bine s-o vindem, îi zise moșul.

– Ba nu! strigă baba ca mușcată de șarpe, s-o tai, că de nu, cu mine nu mai mânci o bucată de pâne!

Sărmanul moș n-avu încotro și se învoi să facă pe voia babii, numa' să aibă pace în casă. Plecă să vorbească cu niște măcelari și să se tocmească cu ei să taie vaca.

Auzind Abrud că tată-so s-a hotărât să taie vaca, intră îndată în grajd la vacă și îi spuse încet la ureche, plângând, că tată-so s-a hotărât să o taie ca să facă pe placul babii, ca să aibă pace în casă.

Abrud o rugă să fugă amândoi în lume, ca să o scape de la moarte.

– Ba, dragu mamii, răspunse vaca, ci mâne când or veni măcelarii să mă taie, tu să-i rogi să te lase pe tine să-mi dai în cap cu barda, iar eu când îi ridică tu barda ca să mă lovești, te-oi lua în coarne și-om fugi de nu ne vor mai vedea.

Mânezi dimineața, când veniră măcelarii, scoaseră vaca din grajd și când voiră s-o taie, Abrud se rugă de ei, zicându-le:

– Lăsați-mă să o lovesc eu cu barda, că eu am păscut-o.

Măcelarii se învoiră și îi deteră barda în mână și când Abrud se așeză în fața vacii și ridică în sus barda, vaca d-odată îl ridică în coarne și o luă la fugă și într-o clipită se făcu nevăzută. În zădar alergară în urma ei, că în urma vacii nu se mai vedea decât un nor de praf, departe, tot mai departe.

Și s-au dus, Abrud cu maică-sa, s-au tot dus, cale lungă să le-ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte

mult mai este, că eu nu sunt d-odată cu poveștile, ci mai dincoace cu-o zi-două, dacă nu eu nouă – până au ajuns și s-au așezat lângă un pod de aur.

Aproape de podul de aur era o pădure frumoasă de stejari cu frunzele de aur. Mamă-sa intră în pădure, rupse un stejar mare, îl făcu așchii și îi făcu lui Abrud o colibă, apoi adună mușchi și frunze uscate și i-a făcut un pat moale, apoi i-a dat o trâmbiță de aur și i-a zis:

– Șezi aci și te hodinește, iar dacă-i avea lipsă de mine, suflă în trâmbița asta de trei ori și eu îndată voi fi lângă tine, că eu mă duc să-mi găsesc pășune grasă, că sunt flămândă și obosită de atâta cale.

Și spunându-i maică-sa vorbele astea, pieri ca o nălucă dinaintea lui.

Nu trecu cam ca de când vă povestesc, și Abrud se trezi în fața lui cu un cerb cu părul și cu coarnele de aur, de sclikea ca soarele.

– Noroc bun, Abrude! îi dete binețe Cerbu-de-aur.

– Mulțămesc dumitale! răspunse Abrud, mirându-se că cerbul știa cum îl cheamă.

– Ce ți-a adus vântu-păru, cioarele-picioarele, ciocârliile-călcâile și țarcile-fâlcile pe aici? îl întrebă Cerbu-de-aur pe Abrud.

– Nu mi-o adus vântu-păru, cioarele-picioarele, ciocârliile-călcâile și țarcile-fâlcile, ci mama mea m-o adus, răspunse Abrud.

– Unde-i mamă-ta?

– S-a dus în pădure, îi răspunse Abrud.

– Du-te și-o cheamă, să vină îndată aici să ne batem în coarne! îi porunci Cerbu-de-aur.

Abrud luă îndată trâmbița de aur, suflă în ea de trei ori și cât ai bate în palme, mamă-sa fu de față.

– Ce e? îl întrebă maică-sa pe Abrud.

– Iacă, mamă, a venit cerbu ăsta de aur și zice că trebuie să te lupți eu el, să vă bateți în coarne.

– Da, zise Cerbu-de-aur, am venit să ne batem în coarne, pe viață și pe moarte, pentru că ai îndrăznit să calci cu picioarele în împărăția mea și pentru că ai cutezat să furi un stejar mare din pădurea mea. Pentru asta ai să plătești cu viața ta.

Și îndată se apucară a se lovi în capete cu coarnele, încât se cutremura pământul sub picioarele și sub copitele lor. D-odată, îndârjindu-se vaca peste măsură, își încordă grumazii și opintindu-se din toate puterile ei, închise ochii și-l izbi pe cerb cu atâta putere, încât cerbul căzu mort înaintea ei. Abrud a jupuit cerbul și a luat cu el pielea și coarnele de aur.

– Suie-te în spinarea mea și te țin bine cu mâinile de coarnele mele.

Făcând Abrud după cum l-a sfătuit maică-sa, aceasta a săltat cu el în vânăția cerului. Ajungând în altă lume, s-au luat la drum și s-au tot dus, multă lume-mpărăție, până când au ajuns la un pod de argint. Aci s-au oprit să se hodinească, iară mamă-sa a intrat în pădurea frumoasă de stejari, cu frunzele de argint, de sclikeau mai frumos ca stelele pe cer. Smulse un stejar, îl făcu așchii și bucăți și i-a făcut lui Abrud o colibă, i-a așternut un pat moale din mușchi și frunze uscate, ca să se poată hodini bine, apoi plecă iară să pască iarbă grasă, că era flămândă și obosită.

Abrud se întinse, în colibă, pe patul său moale, să se hodinească.

Nu trecu mult timp și se trezi în fața colibii cu un cerb cu părul și coarnele de argint și zise cătră Abrud așa:

– Ce ți-o adus vântu-păru, ciocârliile-călcăile, cioarele-picioarele, corbii-ochii și țarcile-fâlcile pe-aici?

– Nu mi-o adus vântu-păru, ciocârliile-călcăile, cioarele-picioarele, corbii-ochii și țarcile-fâlcile, ci mama mea bună m-o adus, îi răspunse Abrud.

– Unde-i mamă-ta? îl întrebă Cerbu-de-argint.

– S-o dus în pădure, să pască iarbă grasă, îi răspunse Abrud.

– Du-te și o cheamă, îi porunci Cerbu-de-argint, că trebuie să ne batem în coarne pe viață și pe moarte, pentru că a intrat în împărăția mea, unde nici pasăre străină n-a zburat. Și pentru că mi-a furat un stejar frumos din pădure, trebuie să plătească cu viața ei.

Abrud luă trâmbița de aur și suflă în ea de trei ori, îndată veni mamă-sa și îl întrebă:

– Ce e?

– Mamă dragă, a venit cerbu ăsta de argint să se lupte cu dumneata pe viață și pe moarte!

– Da, zise cerbul cătră vacă, pentru că ai cutezat să calci cu picioarele în împărăția mea și pentru că mi-ai furat un stejar mare din pădure, ai să plătești cu capul, de-aici vie nu mai pleci. Hai să ne batem în coarne!

Și au început a se lovi în capete, încât credeai că au să-și sfarme coarnele. Se cutremura pământul sub copitele lor. Dar odată înfuriindu-se vaca, îl izbi pe cerb cu atâta putere, încât îi turti capul ca pe-o plăcintă și Cerbu-de-argint rămase mort.

Abrud tăie pielea de pe cerb și îi tăie coarnele și le luă cu el.

Vaca zise apoi cătră Abrud:

LIBRIS | www.libris.ro
books

– Suiete iară în spinarea mea și ține-te bine cu mânilor de coarnele mele.

Și iarăși se aruncă cu el în vânăția cerului și ajungând pe altă lume s-au tot dus, până când au ajuns la un pod de oțel. Aci iară se așezară să se hodiească. Vaca smulse din pădurea din apropiere un stejar cu frunzele de oțel, îl făcu așchii și bucăți, făcu lui Abrud o colibă și îi așternu un pat moale din mușchi și din frunze uscate. Abrud intră în colibă și se întinse pe pat, să se hodiească, iară vaca plecă să caute pășune cu iarbă grasă.

Nu trecu mult timp și iacă vine în fuga mare un cerb puternic, cu coarnele și cu părul de oțel.

– Bună hodină, Abrude! dete binețe Cerbu-de-oțel.

– Mulțămesc dumatile! răspuse Abrud.

– Da' cine ți-o adus: corbii-ochii, vântu-păru, țarcile-fâlcile, cioarele-picioarele și ciocârliile-câlcâile pe aici? îl întrebă cerbul.

Abrud îi răspuse:

– Nu mi-o adus: vântu-păru, corbii-ochii, țarcile-fâlcile, cioarele-picioarele și ciocârliile-câlcâile, ci mama mea m-o adus.

– Unde e mamă-ta? îl întrebă cerbul.

– S-a dus în pădure, să-și caute iarbă grasă să pască, că era flămândă și obosită, îi răspuse Abrud.

– Du-te și-o caută, să vină aci îndată, că are să se bată cu mine în coarne, pe viață și pe moarte, pentru că a-ndrăznit să calce cu picioarele în împărăția mea; și pentru că mi-o smuls un stejar din pădurea mea, are să plătească cu capu ei paguba ce mi-o făcut.

Abrud luă trâmbița de aur, suflă în ea de trei ori. Într-un târziu, iacă vine mamă-sa, abia răsufând de obosită, și-l întrebă pe Abrud:

– Ce e?

– D-apoi, iaca, mamă, a venit cerbu ăsta de oțel, să se bată în coarne cu dumneata, pe viață și pe moarte!

– Apoi m-oi lupta și cu el, zise vaca năcăjită.

Și se apucară a se bate-n coarne, de gândeai că nu calcă cu picioarele pe pământ, așa se aruncau unu pe altu în vânt, cu coarnele. Odată însă, înfuriindu-se cerbul peste măsură, opintindu-se din toate puterile lui, ridică vaca în coarnele lui și a izbit-o de pământ cu atâta tărie de-o băgă de trei stânjini în pământ; dar și cerbul rămase fără-un corn. De năcaz că a rămas numa' cu un corn, cerbul pieri ca o nălucă și nu se mai văzu.

– Abrud, dragu mamii, zise mamă-sa din fundul gropii, nu plânge, că eu sunt vie și nevătămată, du-te în pădurea asta de oțel, rupe vreo doi-trei curpeni de oțel, vină și mi-i bagă mie aici în groapa asta, iar eu m-oi